

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 25. (85.) ÉVF. • 1. SZÁM • 2015. JANUÁR • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

Új kút

• Csaptelepes konyhai és fürdőszobai életünkben még nem oly távoli múlt, hogy elfelejthettük volna: előkészített vödrünkkel nekidőlünk a kútkávának, és szomjat oltó friss vizet merítünk. Vagy szénacsináló kánikulában letérdelünk, és úgy hajolunk oda a forrás fölé, kézháttal finoman elsimítjuk a behullt ezt-azt, és az éltető nedűből jó egészségeset kortyintunk. Úgy vágyunk a friss vízre, mint az a bizonyos samáriai asszony, akinek a forrás mellett Jézus felkínálta, hogy

ismerje meg Isten ajándékát, és élő vizet kérjen.

Mi is nekidőlünk az újesztendő kútkávéjának, esti/éjféli/hajnali szertartásainkkal igyekezve tisztává tenni a forrást, hogy a merítéssel éltető vizet szívhassunk magunkba. Ebben a forrásban felkínált lehetőséget kapunk: élő vízként kortyolhatjuk ajándékba Isten szeretetét, amely „örök érték és tudás, ami az embert emberré, a közösséget közösséggé teszi” (Müller Péter).

DEMETER SÁNDOR LÓRÁND

A tartalomból:

Tisztújítás és lelkészszentelés a Magyar Unitárius Egyházban

5

Műemlék-helyreállítás az Aranyos mentén

13

Közösségépítő advent Déván

16

Adventi segélyakciók Erdélyben és Magyarországon

17

„...megmutatta nekem az élet vizének folyóját, amely ragyogó, mint a kristály...” (Jel 22,1a)

• **December 11–12-én Székelyudvarhelyen tartotta konferenciáját és közgyűlését az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége.**

A konferencián adventi, karácsonyi gondolatok hangzottak el, majd a G kávézóban Demeter Sándor Lóránd székelyderzsi unitárius lelkész *Legyen világosság* című könyvének a bemutatójára került sor. A közgyűlésen elhangzott az elnöki és a pénztárosi beszámoló, és aktuális kérdéseket vitattak meg. Az eseményen Bálint Benczédi Ferenc püspök is részt vett.

• **A temesvári forradalom kitörésének 25. évfordulóján emléket**

szervezett az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és Tőkés László európai parlamenti képviselő. Ennek nyitórendezvénye december 15-én, Budapesten zajlott a magyar parlament és a Pro Minoritate Alapítvány szervezésében, házigazdája a Magyar Tudományos Akadémia, fővédnöke Kövér László, az Országgyűlés elnöke volt. A rendezvényen egyházunkat Bálint Benczédi Ferenc püspök képviselte.

December 17–18-án Temesváron szervezett megemlékező ese-

ményeken, az *Anno mirabilis 1989 – megválaszolatlan kérdések 25 év távlatában* konferencián egyházunk részéről Bálint Benczédi Ferenc püspök, Kovács István közügyigazgató, Szabó László fejlesztési előadó-tanácsos és Pap Mária püspöki titkár vettek részt.

December 18-án a temesvári belvárosi református templom előcsarnokában a forradalom emléket megörökítő tábla avatásánál beszédet mondott egyházunk főpásztora.

Halottaink

Özv. Fazakas Ferencné szül. **Bota Rozália** tiszteletes asszony életének 81. évében, nehéz szenvedés után 2014. november 26-án elhunyt.

1933. június 29-én született Aranyospolyánban. 1957-ben kötött házasságot Fazakas Ferenc unitárius lelkésszel. A tordai egyházközség irodavezetője, a tordai központi magyar temetőnek volt adminisztrátora több évtizeden keresztül.

Temetésére november 28-án, pénteken került sor az Ótordai Központi Magyar Temetőben. A te-

metési szertartást Józsa Lajos tordai lelkész végezte.

Özv. Kolcsár Sándorné szül. **Nagy Magdolna** tiszteletes asszony hosszas, nehéz betegség után, 2014. december 2-án visszaadta lelkét Teremtőjének.

1928. szeptember 27-én született Szabédon. A marosvásárhelyi tanítóképző elvégzése után Marosjáróban, Kölpényben, Nagyernyében és Marosvásárhelyen tanító- és óvónőként dolgozott. 1956-ban kötött házasságot Kolcsár Sándor lelkésszel, aki mellett hűséggel szolgálta a szabédi és a marosvásárhelyi egyházközséget 41 éven át.

2014. december 8-án a marosvásárhelyi református temető ravatalozójából kísérték utolsó útjára és helyezték végső nyugalomra szülőfalujában, Szabédon. A temetési szertartást Marosvásárhelyen Nagy László, a Bolyai téri egyházközség lelkésze végezte, a volt marosvásárhelyi segédlelkészek nevében Kovács István mondott beszédet, Szabédon a sírnál Jenei Sándor Levente lelkész végezte a szolgálatot.

Emlékük legyen áldott!

Pályázati felhívás

A Magyar Unitárius Egyház Hitéleti, missziói és nevelési ügyosztálya esszépályázatot hirdet **Az én egyházközségem küldetése** címmel.

A közösség, ahová tartozom, meghatározza életemet. Amikor közösségemből szeretet és hit árad, úgy érzem, hogy nekem szárnyakat ad, hogy engem megóv, engem táplál. Azonban amikor közösségemben a gyűlölködés, az irigység, a lemondás légköre lesz úrrá, akkor menekülnék tőle, akkor szégyellem, hogy tagja vagyok. Istentől kapott feladatom, hogy közösségemet, egyházközségemet erősítsem, és olyan életet éljek, mely vágyat ébreszt a közömbösökben is, hogy e közösséghez tartozzanak.

Írja meg, hogy Ön szerint miben áll közössége küldetése! Tervezzon, álmodjék és bízzék abban, hogy Isten megsegíti álmait valóra váltásában.

Pályázhatnak: az unitárius egyház felnőtt és ifjú tagjai. Unitárius egyháztagsággal nem rendelkező, de az unitarizmus szimpatizáló felnőttek és ifjak. Lelkészek és teológiai hallgatók is!

Díjak: I. díj: 300 lej, II. díj: 200 lej, III. díj: 150 lej

Formai követelmények: Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret, másfeles sorköz, legtöbb 7500 karakter (3 gépelt oldal).

Az esszépályázat leadásának határideje: 2015. május 10.

A pályázatokat a Magyar Unitárius Egyház Főhatalmossági Hivatalának postacímére – **400750 Kolozsvár/Cluj-Napoca, CP 24.** – várjuk.

A borítékra kérjük ráírni: Esszépályázat.

A pályázat jelíges. (Kérjük, se a borítékra, se a szövegre ne írja rá nevét, viszont a beküldött példányon legyen ott az ön jelígeje! A jelige feloldását a szöveggel együtt küldje el, de kérjük, tegye lezárt borítékba, melyre szintén csak a jeligét írja rá. A lezárt borítékban lévő feloldás tartalmazza a pályázó nevét, címét, e-mail címét és telefonszámát!)

A beérkezett pályázatokat a **Hitéleti, Misszió és Valláserkölcsei-nevelési Bizottság** értékeli ki.

Kiértékelés, oklevelek átadása a **Főtanácson, 2015. július 4-én** fog történni.

Főpásztori köszöntés újév reggelén

Kedves unitárius híveim, keresztény testvéreim!

Minden új év kezdetén az ismeretlenség bizonytalan érzése, izgalma uralja lelkünket. Istenben bízó hittel borulunk le jó Atyánk előtt, és gyermeki ragaszkodással fohászkodunk hozzá. Úgy állunk itt, mint hajdan, amikor először vittek iskolába, vagy ismeretlenek közé kerültünk. Tekintetünk repdes, és fürkészve néz szét, mint akkor, amikor a tőlünk távolodó édesanyánk arca és az ismeretlenül ránk mosolygó óvó néni vagy tanító néni előtt álltunk. Amikor új év kezdetén megállunk, sokszor ismétlődik meg életünkben ez az édesen furcsa érzés. Körülnézünk, keressük a biztató mosolyt, a bátorító tekintetet. „*Emeljétek az égre szemeiteket*” (Ézs 51,6), hangzik felénk a próféta szava.

Az ismeretlenség izgalmával állunk meg most is az új év kezdetén. Örvendünk annak, hogy az újrakezdés vagy a folytatás lehetősége megadatik számunkra. Az újrakezdés fokozottabb izgalommal tölt el, de a folytatás is tele van meglepetésekkel, váratlan történésekkel. Szükségünk van belső nyugalomra, bizalomra. Hinni abban, hogy rendelkezünk azzal a belső erővel, szellemi, lelki felkészüléssel, amellyel az előttünk álló feladatoknak eleget tudunk tenni. Hinni abban, hogy a létfenntartásért folytatott küzdelem során olyan szellemi kincseket tudunk felmutatni, melyektől emberi életünk nemcsak számunkra, hanem embertársaink számára is értéket jelent. Újév reggelén meg kell halanunk a szívünkben visszhangzó isteni biztatást: „*Ne félj, mert én veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok Istened! Megerősítlek, meg is segítek, sőt győzelmes jobbommal támogatlak.*” (Ézs 41,10)

Nemegyszer azt tapasztaljuk, hogy hiányzik ez a belülről jövő, erőt adó bizalom, mert életünk biztonságát külső tényezőktől tesszük függővé. Annak a kemény harcnak vagyunk ma fokozottan a szenvedő alanyai, amelyet az ember évezredek óta vív az őt körülvevő természettel. Ezt a küzdelmet az teszi még kegyetlenebbé, hogy csak a látható világ történéseit veszi figyelembe. A látvány pedig felületes és elkápráztat. Azt láttatja, hogy embertársa durva támadásra készül, azt tapasztalja, hogy a környezete, a víz, az erdő, a föld beszennyeződött, és a jövő kilátástalanná válik. Azt láttatja, hogy körülötte a világ bezáródik, fogynak az energiatartalékok, gyógyíthatatlan betegségekben szenvedünk, hogy minden oldalról vészhangok szólnak.

Mindez azért van, mert csak a felületes, külső világot látjuk. Hiányoznak azok az alkalmak, amikor elcsendesedve megtalálnánk magunkban azt az erőt,

mely a külső nyomásokat ellensúlyozni tudja. Túl sok időt töltünk a külső megfigyelésekkel, és elhanyagoljuk a belső, a lelki feltöltődést. A „megváltást” kívülről várjuk! Azt gondoljuk, hogy értelmünk kiművelése, a megszerzett tudás által olyan hatalommal rendelkezünk, mely nyugalmat és biztonságot ad.

Mindannyian azt tapasztaljuk, hogy az ellenkezője igaz. Szinte minden ember lelkében ott van a félelem, sokszor olyan erővel, mely megbénít. A ma embere fázik, reszket és fél! A teste melegedhet, de lelke didereg és fázik. Meleg, puha takarót borít magára, de alatta reszket. Biztonsági zárákkal látja el otthonát, de fél bent maradni egyedül. Elveszítette hitét Istenben, a bizalmat az embertársában, az eszmék felemelő erejében. Lelkében üresség van és visszhangtalanság.

Ezt a hiányosságot, ürességet sokféleképpen próbálja pótolni. A lelket azonban nem lehet mesterségesen táplálni, életben tartani: vissza kell találni Istenhez és a Vele való együttélés harmóniájához.

A Szentírásban nagyszerű élettörténeteket találunk az Istennel való együttéléstről, vagy a Tőle való eltávolodásról. Mind az Ószövetség, mind pedig az Újszövetség felénk hangzó biztató üzenete újév reggelén pedig ez: Ne félj! Halljuk meg a zsoldáros költő valómását: „*Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy.*” (Zsolt 23,4) és „*velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem?*” (Zsolt 118,6)

Az élet nagy mestere, a Názáreti Jézus sokszor így szólt tanítványaihoz, hallgatóihoz: „*Ne félj, csak higgy...*” (Lk 8,50) Évezredek kereszténységünk történelme is arról beszél, hogy „*nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erőt, a szeretet és a józanság lelkét.*” (2Tim 1,7) Unitárius múltunk igazolja az apostoli tanítás igazságát, és a jelenben sem tehetünk másképp, mint szeretettel, józansággal és Istenben bízó hittel törekedünk erősíteni a bizalmat egymásban, hogy erős közösségként az Ő országának munkásai legyünk. Sokan vannak ma is, akik azon fáradoznak, hogy a viszályt és félelmet fokozzák, hogy közösségeink széthulljanak. Keresztény anyaszentegyházunk nagy feladata a jelenben úgy hirdetni az evangéliumot, hogy minden ember megtanulja: „*a szeretetben nincs félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet, mert a félelem gyötrellemmel jár, aki pedig fél, nem lett tökéletessé a szeretetben.*” (1Jn 4,18) Feladatunk, hogy egymást erősítve félelmeinket legyőzzük, közösségeinket szolgáljuk, hogy gyülekezeteinkben biztonságot tegyünk énekeskönyvünk egyik szép

hymuszával: „*éjnek, viharok vége van, / nem bolygok többé úttalan, / lelkem az igaz ösvényt megelé / Isten felé, Isten felé.*”

Új év kezdetén erről kell vallanunk: tudjuk, hogy kik vagyunk, és milyen úton járunk. Szeretetlen próbálunk nagyok lenni, hiszen tudásunk mit sem ér, ha nem a szeretet energiája hatja át. Az értelmünk mellé oda kell tennünk a szív szeretetét is, és akkor világunkat, életünket, közösségünket a bizalom, a barátság érzése fogja jellemezni. Az értelem szolgálatával és hit erejével vissza kell találnunk Istenhez, hogy a szeretetben való kiteljesedés kiűzze félelmeinket.

Né félj! Így szól most és mindig a mi szerető Istenünk, aki megadja nekünk a képességet és lehetőséget az isteni hang megértésére. Csenedesedjünk el mindennapi feszültségeink között, forduljunk ma-

gunkba, és szívünk mélyén megtaláljuk Őt. Akkor újból érezni fogjuk kezének megtartó erejét, melegséget, melyet óvodában, iskolában, családi otthonban vagy épp újév reggelén éreztünk szüleink vagy szereteteink jelenlétében, és ez reményt adott és ad a jövődől.

Kérésünket ez alkalommal is így fogalmazzuk meg: „*Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!*” (Zsolt 90,12)

A jó Isten áldása kísérje ebben az új esztendőben életünk és munkánk! Áldott új évet kívánok!

Kolozsvár, 2015. január 1.

Főpásztori szeretettel,
BÁLINT BENCZÉDI FERENC
püspök

Nyilatkozat a temesvári népfelkelés 25. évfordulóján

A temesvári népfelkelés negyedszázadik évfordulóján Isten iránti hálával tekintek vissza 1989 adventjének megváltó történelmi eseményeire. Kegyelettel emlékezem a kommunista diktatúra elleni tüntetésekben elhunyt hősökre és az államhatalmi változás napjaiban meggyilkolt áldozatokra. Tőkés László temesvári református lelkipásztor ellenállásának szikrájából bátor tüntetők népfelkelést lobbantottak lánggra. Illesse mindnyájukat a történelemalakító személyiségeknek és hősöknek járó tisztelet és elismerés!

Emberi természetünkől fakadóan a sötétségből világosságra és az elnyomatóból szabadságra vágyunk. Ebből a lelkületből fakadtak azok az egyéni tiltakozó hőstettek, amelyek leleplezték az istentelen és embertelen diktatúrákat, amikor pedig ellenálló közösségekké szerveződtek, akkor világra szóló forradalmak által szálltak szembe elnyomóikkal. A kelet-közép-európai parancsuralmi rendszereknek véget vető, 1988–1989. évi rendszerváltozási hullámok kibontakozásához az évtizedekkel korábbi forradalmak és felkelések áldozatai is hozzájárultak. A történelem Urának tartozunk köszönettel a mindenkor szabadtásért és a negyedszázaddal ezelőtt nyílt új lehetőségekért.

Negyedszázados reményeink csak részlegesen teljesültek. A kommunista rendszer államhatalmi bűneinek elkövetői általában nem feleltek tetteikért, az áldozatok méltányos kárpótlására nem került sor, sőt a

Temesvár, 1989. december 21. – Constantin Duma felvétele

korabeli haszonélvezők 1989 után sikeresen érvényesítették politikai és gazdasági helyzetelőnyüket. Az államvédelmi szervekkel együttműködők átvilágítása távolról sem teljes körű, bár a társadalmi szintű erkölcsi és politikai megtisztulásnak ez is alapfeltétele.

Temesvár szellemében töretlenül küzdenünk kell a megalkuvás falainak lebontásáért, a rendszerváltozás kiteljesítéséért, egyházi és nemzeti közösségeink jogainak maradéktalan érvényesüléséért. Isten adjon ehhez erőt számunkra, és mindenkor legyen Övé a dicsőség!

Kolozsvár/Budapest, 2014. december 15.

BÁLINT BENCZÉDI FERENC,
a Magyar Unitárius Egyház püspöke

Tisztújítás és lelkészszentelés a Magyar Unitárius Egyházban

2014. december 5-én és 6-án ülésezett a Magyar Unitárius Egyház Főtanácsa és Zsinata Székelyudvarhelyen. A főhatósági szervek napirendjén az egyházi főtisztviselők, a különböző fokú fegyelmi bíróságok és a Nyugdíjintézet igazgató és ellenőrző testületek tagjainak megválasztása, valamint a lelkészszentelés szerepelt. A rangos eseménynek a Bethlen-negyedi unitárius egyházközség temploma adott otthont.

• A Magyar Unitárius Egyház törvényhozó főhatósága, a **Zsinat** 2014. december 6-án, szombaton ülésezett. A Kászoni József püspöki helynök által tartott áhítat után Bálint Benczédi Ferenc püspök osztotta meg adventi gondolatait a jelenlevőkkel, és kérte Isten áldását a Zsinat munkálataira. A jelenlevők számbavétele után Csáka József ülésvezető főgondnok határozatképesnek nyilvánította a Zsinatot, és munkálatait megnyitotta. A napirend elfogadása után Nagy László főjegyző bevette az esküt a frissen megválasztott egyházköri zsinati képviselőktől. A megválasztandó tisztségekre történő jelöltállítás szünetében (püspöki tisztség, a Felsőfokú Fegyelmi Bíróság tagsága) Székely Kinga Réka hitélet fejlesztési- és missziói előadó-tanácsos bemutatta a felszentelendő lelkészeket.

Ezt követte a két püspökjelölt, Bálint Benczédi Ferenc és Tódor Csaba a zsinati képviselők előtti bemutatkozása és jövőbeli elképzeléseinek ismertetése az egyházkormányzásról, majd a választás megejtése.

A 15 órakor kezdődő ünnepi istentiszteleten a szószéki szolgálatot dr. Kovács Sándor teológiai tanár végezte, a lelkészszentelési beszédet Bálint Benczédi Ferenc püspök mondta, úrvacsorai beszéddel Moldován Szeredai Noémi csekefalvi lelkésznoé szolgált. A Zsinat tizenkét lelkészt szentelt fel.

Az ünnepi istentisztelet után került sor az eredményhirdetésre, amely szerint a Zsinat **Bálint Benczédi Ferencet** választotta a Magyar Unitárius Egyház főpásztorává a 2014–2020 közötti időszakra.

A Felsőfokú Fegyelmi Bíróság tagságára Gyerő József, Fóri Hajnal, Gergely János, Binder Csilla (világi tagok) és Solymosi Alpár, Szabó Előd, Lakatos Adél Csilla (lelkészi tagok) választottak meg. A eredményhirdetést követően az újra megválasztott püspök letette az esküt, majd megköszönte a bizalmat, illetve Isten segítségét kérte munkája folytatására. A Felsőfokú Fegyelmi Bíróság tagjainak eskütétele után az elnök bezárta a Zsinat ülését.

A **Főtanács** ülése előző nap, december 5-én délben vette kezdetét a Kovács István közügyigazgató által tartott áhítattal. Bálint Benczédi Ferenc püspök üdvözlő szavai után Máthé Dénes rangidős főgondnok nyitotta meg az ülés munkálatait. A jelenlevők számbavétele, a határozatképeség megállapítása és az ülés tárgysorozatának elfogadása után elkezdődtek a Főtanács munkálatai.

A Főtanács megerősítette tisztségében a Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete által megválasztott főtisztviselőket: Kászoni József püspöki helynököt, valamint Elekes Botond Áron egyházkerületi főgondnokot. Ezt követően az egyházkörmökben frissen megválasztott főtanácsai képviselők, valamint az egyházkerületi tisztségviselők szolgálati eskütétele következett, majd a Főtanács tiszteletbeli presbiteri címet ítél meg Vékás Domokosné és Tárkányi Imréné, a Budapesti Unitárius Egyházközség tagjai részére.

A jelölőlapok kiosztása után került sor a főgondnok-jelöltek, főjegyzőjelölt és közügyigazgató-jelöltek bemutatkozására, majd a választásra. (Előző lapszámunkban közzétettük a jelöltek adatait, illetve egyházkormányzati terveik rövid összefoglalóját.) A választás titkos szavazás révén történt.

17 órától ünnepi istentiszteletre került sor, melyen a szószéki szolgálatot Józsa Lajos István tordai lelkész végezte. A Főtanács munkálatait köszöntötték Zsigmond Barna Pál Magyarország csíkszeredai főkonzulja, Bunta Levente Székelyudvarhely polgármestere, Benkő István református lelképásztor, Botár Gábor római katolikus plébános és Borboly Csaba Hargita Megye Tanácsának elnöke.

A Főtanács ülése a választási eredmények kihirdetésével zárult. Az Egyház legfőbb döntéshozó és felügyelő hatóságának testülete **Farkas Emődnek** és **Boros Jánosnak** szavazott bizalmat a főgondnoki tisztség betöltésére, főjegyzőnek **Gyerő Dávidot**, közügyigazgatónak pedig **Kovács Istvánt** választotta meg.

A Középfokú Fegyelmi Bíróság tagságára Dombi Zsuzsanna Júlia, Haltek Rozália, Forró József Attila (világi tagok), valamint Csécs Márton, Szász Ferenc lelkészi tagok választottak meg. A Nyugdíjintézet Tanácsának elnökévé Nagy László, alelnökévé Szombatfalvi József, jegyzőjévé Máthé Sándor, a Tanács további tagjaivá pedig Pap Mária, Csete Árpád, Józsa István Lajos, Kovács Júlia, Farkas Dénes, Vass Mózes, Kiss Gergely, Gáspár Mária választottak. A Nyugdíjintézet Ellenőrző Bizottságának új tagjai: Baka-Bálint Imola, Dimény József, Szentgyörgyi Sándor.

A főtanácsai ülést követő vacsorán Littasi Gyula, a Bethlen-negyedi egyházközség gondnoka mondott beszédet a Berde-serleggel.

Felszentelt lelkészek

Bodor Lídia Emese

Kolozsváron született 1986-ban. Középiskolai tanulmányait 2001–2005 között a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban végezte. 2005-ben iratkozott be a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karára. A négyéves alapképzés 2009 júniusában sikeres licencvizsgával zárult. 2009–2011 között a mesterképzés keretében folytatta

tanulmányait, egyházi munkáját gyakorló teológusként kezdte el a János Zsigmond Unitárius Kollégium vallástanáraként. 2011 júniusában sikeres magiszteri záróvizsgát tett. Vallástanári munkáját segédlelkészként folytatta, 2012 szeptemberében lelkészképesítő vizsgát tett. Azóta lelkész-vallástanárként végzi a rábízottakat a második otthonává vált János Zsigmond Unitárius Kollégiumban.

Csécs Márton Lőrinc

Marosvásárhelyen született 1987-ben. Elemi iskoláit a Szabédi Általános Iskolában járta, középiskolai tanulmányait a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban folytatta 2001–2005 között. Teológiai tanulmányait 2005–2009 között végezte a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán. A teológiai mesterképzésen 2009–2011 között tanult, ezalatt Marosvásárhelyen a Bolyai téri Egyházközségben egyházi gyakorlatot végzett Nagy László főjegyző mentorsága alatt,

gi lelkési munkát végez Kolozsváron.

Lőrinczi Levente

Székelykeresztúron született 1988-ban. Elemi iskoláit Szentábrahámon járta, középiskolai tanulmányait a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban végezte 2003–2007 között. A teológiai alapképzésen 2007–2011 között vett részt a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán. A mesterképzés ideje alatt 2011–2013 között a székelyudvarhelyi egyházközségben ifjúsági lelkési munkát végzett, majd a

ahol gyakorló segédlelkési feladatát is teljesítette 2011–2012-ben. 2013. január 1-jétől a Torockói Egyházközség megválasztott rendes lelkésze lett.

Fülöp Júlia

Alsófelsőszenstmihályon született 1986-ban. Középiskolai tanulmányait 2001–2005 között Kolozsváron végezte a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban. 2005–2009

között a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karának hallgatója volt. A mesterképzés ideje alatt, 2009–2011 között, majd gyakorló segédlelkészként, 2011–2012-ben a Kolozsvár-Belvárosi Egyházközségben, illetve az egyetemi és ifjúsági lelkészség terén teljesített szolgálatot. 2012 őszétől, sikeres lelkészképesítő vizsga után, ifjúsá-

Bethlen-negyedi egyházközségben gyakorló segédlelkészi évet a marosvásárhelyi Bolyai téri egyházközségben töltötte. Lelkészképesítő vizsgát 2014-ben tett, 2014. szeptember 1-jétől a Kissolyosi Egyházközség rendes lelkésze.

Major László

Székelykeresztúron született 1987-ben, szülőfaluja Csekefalva. Elemi iskoláit Székelykeresztúron, középiskolai tanulmányait a székelykeresztúri Berde Mózsza Unitárius Gimnáziumban végezte 2002–2006 között. 2007–2011 között a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karának hallgatója volt. A mesterképzés ideje alatt, 2011–

2013 között, majd gyakorló segédlelkészként, 2013–2014-ben a datki egyházközségben teljesített szolgálatot. 2014-ben lelkészképesítő vizsgát tett, és 2014. szeptember 1-jétől a Datki Egyházközség rendes lelkésze.

Márkos Hunor Elemér

1985-ben született Dicsőszentmártonban. Az általános iskolát Küküllődombón végezte. Középiskolába 2000 és 2004 között Kolozsváron járt a János Zsigmond Unitárius Kollégiumba. 2005–2009 között a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán elvégezte a teológiai alapképzést, 2009–2011 között pedig a mesteri képzést. Ezalatt először az észak-

nyugat-erdélyi szórványban és a Gondviselés Segélyszervezet kolozsvári irodáján teljesített gya-

kornoki szolgálatot, majd átkerült a Fogaras-Nagyszebeni Egyházközségbe. 2011–2012-ben gyakorló segédlelkészi évét a Medgyesi Egyházközségben végezte. 2012-ben lelkészképesítő vizsgát tett, azóta a Medgyesi Egyházközségben végez rendes lelkészi szolgálatot.

Molnár Imola

Baróton született 1987-ben. Elemi iskoláit Felsőrákoson és Baróton járta, középiskolai tanulmányait 2003–2007 között a székelykeresz-

túri Berde Mózes Unitárius Gimnáziumban végezte. 2007–2011 között a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karának hallgatójaként elvégezte a teológiai alapképzést. 2011–2013 között, a magiszteri képzés ideje alatt, egyházi gyakorlatot végzett a bölöni, majd a nagyváradi egyházközségben, ahol 2013–2014 között a gyakorló segédlelkészi szolgálatát is végezte. 2014-ben tett lelkészképesítő vizsgát, 2014. október 1-jétől a Nagyváradi Egyházközség rendes lelkésze.

Nagy-Mátéfi Tímea

1988-ban született Székelyudvarhelyen. Elemi iskoláit Szentábrahámon járta, középiskolai tanulmányait 2003–2007 között a székelykeresztúri Berde Mózes Unitárius Gimnáziumban végezte. 2007–2011 között a Protestáns

Teológiai Intézet Unitárius Karának hallgatójaként kijárta a teológiai alapképzést. 2011–2013 között, a mesteri képzés ideje alatt, egyházi gyakorlatot végzett a torockói, majd a sepsiszentgyörgyi egyházközségben, ahol 2013–2014 között a gyakorló segédlelkészi szolgálatát is végezte. 2014-ben tett lelkészképesítő vizsgát, 2014. november 1-jétől az Énlaki Egyházközség rendes lelkésze.

Tófalvi Tamás

Erdőszentgyörgyön született 1986-ban. Elemi iskoláit Szovátán, a gimnáziumot a székelyudvarhelyi Palló Imre Képzőművészeti Szakiskolában, a középis-

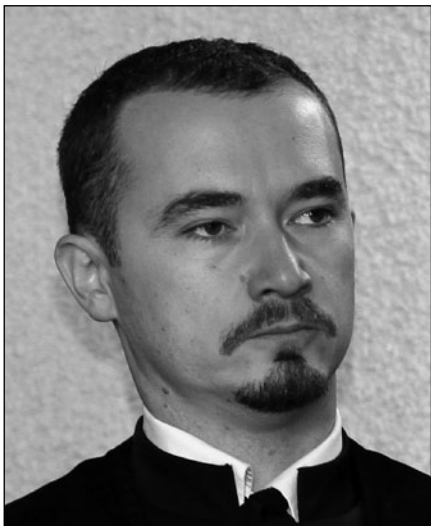

kolát ugyanott, a Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégiumban végezte. A teológiai alapképzést 2005–2009 között, a ma-

giszteri képzést 2009–2011 között végezte a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán, gyakorló teológusi munkát végzett Székelyudvarhelyen. Segédlelkészként 2011–2012-ben Székelyudvarhelyen a belvárosi egyházközségben szolgált. 2012 őszén lelkészképesítő vizsgát tett, 2013-tól a Székelyudvarhelyi Egyházkör ifjúsági lelkésze, majd 2013. december 1-jétől a Székelyszentmihályi Egyházközség megválasztott rendes lelkésze.

Vagyas Attila

Tordán született 1984-ben. Elemi iskoláit Várfalván, középiskolai tanulmányait 1999–2003 között a

János Zsigmond Unitárius Kollégiumban végzett. 2004–2009 között a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karának hallgatója volt.

2009–2011 között gyakorló segédlelkési szolgálatot a torockószentgyörgyi egyházközségben végzett, majd 2011–2013 között a Dél-Erdélyi Szórványegyházközségben teljesített szolgálatot. Lelkészképesítő vizsgát 2012-ben tett. 2014. január 1-jétől a Gondviselés Segélyszervezet munkatársa.

Varró-Bodoczi Barna

Tordán született 1985-ben. Elemi iskoláit Bágyonban és Várfalván

járta, középiskolai tanulmányait 2000–2004 között a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban végzte. 2004–2009 között a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karának hallgatója volt. 2009–2013 között gyakorló segédlelkész Ravában, majd 2013–2014 között Szentgericén. Lelkészképesítő vizsgát 2014-ben tett, 2014. szeptember 1-jétől a Szentgericei Egyházközség rendes lelkésze.

Vass Károly

Sepsiszentgyörgyön született 1983-ban. Elemi iskoláit a Székely Mikó Kollégiumban, középiskolai tanulmányait a Puskás Tivadar Szakközépiskolában végezte 1997–2001 között. 2002–2006 között a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem vállalat-gazdaságtan szakának hallgatója volt. 2006–2010 között végezte el a teológiai alapképzést a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán. Teológiai mesterképzésben 2010–2012 között részesült, mely idő alatt a Sepsiszentgyörgyi Egyházközség gyakornoka volt. 2012–2013 között ugyancsak Sepsiszentgyörgyön végezte a segédlelkési szolgálatot. 2013-ban

tett lelkészképesítő vizsgát, majd Balázs Ferenc-ösztöndíjasként az Egyesült Államokbeli Starr King Teológiai Intézetben tanult. 2014. október 1-jétől az Aranyosrákosi Egyházközség rendes lelkésze.

„A humor Isten ajándéka” (Báró József)

„...de hogy maguk miért jönnek?”

Az énekvezér a lelkész közvetlen munkatársa. Kettőjük szolgálatának minőségétől függ a szertartás áhítata és sikere. A régebbi időkben a kántortanítók végezték ezt a feladatot. A kommunizmus véget vetett ennek az együttműködésnek. Megtiltotta a tanítóknak, tanároknak, hogy ezt a szolgálatot végezzék.

Az egyszeri kántortanító fölöslegesnek vagy tehernek tartotta a vasárnap délutáni istentiszteletet, az úgynevezett vecsernyét. Arra gondolt, hogy milyen jó

volna, ha senki sem menne délután a templomba, akkor ő is otthon ülhetne. Nem is restellte ezen kívánságának hangot adni. Ezért így szólt a vecsernyéről kijött néhány templomszerető öreg nénihez és bácsihoz: „Hogy a tiszteletes úr és én jövünk a vecsernyére, az érthető, de hogy maguk miért jönnek – nem tudom.”

Én sem tudom, hogy még hányak szájából hangzott el hasonló beszéd, de, sajnos, ma már szótárunkból is kiveszett ez a sok szép imádságot és dalt meghihető szavunk: vecsernye.

LŐRINCZI KÁROLY

HITFORRÁS

Megtehetem?

SZÉKELY KINGA RÉKA

Amikor a nyolcadik osztályt elkezdtem Kolozsváron, már szépen kialakult nyikómenti ő-zéssel beszéltem. El lehet képzelni, hogy a tizenéves, félig értelmiségi, félig proli gyermekek körében milyen fergeteges szórakozást jelentett engem, vagyis a nyikómenti tájszólást gúnyolni. Na de nem sokáig. Csak ameddig két nagyhangú fiút a földre vertem, meg egy idegesítő kislányra az egész üveg tintát (akkor még így írtunk) ráöntöttem. Éppen legjobb barátaim nem váltak belőlük, de legalább a nyilvános gúnyolódásnak, cikizésnek vége szakadt. Kedvenc tanárom volt a magyar nyelv és irodalom tanárnője. Fiatal volt, kedves, és sugárzott belőle a magyar irodalom és áttételesen a magyar nép iránti szeretet. Nekem abban az időben ez a viszonyulás életbevágóan fontos volt. Mindenhol azt láttam, hogy összehangolt erővel dolgozik az államvezetés azon, hogy a magyar szó, irodalom, kultúra, egyáltalán a magyar létezés Erdélyben megszűnjön. Nem volt olyan hónapja az évnek, amikor valaki az iskolából ne jelentette volna be, hogy valakije kiszökött az országból a zöld határon, vagy éppen hivatalos úton távozott. A magyaróra a folytonos leépüléssel, a folyamatos fenyegetettség érzéssel szemben, ami mindenhol körülvett, egy oázisnak tűnt fel nekem. Egyik órán Arany János üzenetét magyarázta a tanárnő, a megmaradás üzenetét, *A walesi bárdok soraiból.*

*„Fegyver csörög, haló hörög,
A nap vértóba száll,
Vérszagra gyűl az éji vad:
Te tetted ezt, király!*

*Levágva népünk ezrei,
Halomba, mint kereszt,
Hogy sírva tallóz aki él:
Király, te tetted ezt!”*

Néhányan az osztályból értették ezeket a sorokat. Érteni akartuk. A többség közömbös volt iránta, nem jutott el szívéig az üzenet, nem fogta fel, hogy itt rólunk van szó, rólunk, akik nap nap után csak egyre fogyunk. Néhányan pedig egyenesen tagadták ezt a valóságot, mert meg voltak győződve arról, hogy a nyolcvanas évek közepén a világon a legjobb sorsunk nekünk van. Ez utóbbiak közül került ki egy fiú, aki azzal szórakozott, hogy párhuzamosan beszélt a tanárnővel az óra folyamán. Idegesítő, fárasztó volt, mégis sokan viccesnek találták, és jól szórakoztak rajta. A tanárnő elsírta magát. Szünetben megkérdeztem a fiút, hogy miért csinálja ezt. Mert megtehetem, volt a válasz. Először szép szóval próbáltam neki magyarázni, hogy ez nem helyes. A dolog azonban elfajult. A vége brutális lett. A verekedésbe azért mentem bele, mert a fiú alacsonyabb volt, mint én, nyilván reméltem, hogy túl rosszul nem járhatok.

Azóta milliószor találkoztam az életemben hasonló helyzettel. A „megtehetem” helyzettel. Azzal a szituációval, amikor az embert nem gátolja sem hit, sem erkölcs, sem nevelés, sem társadalmi norma abban, hogy rosszat tegyen. Egyszóval: a lelkiismerete megengedi neki, hogy rosszat tegyen. Megengedi magának, hogy ártson a másoknak, mert megteheti. Bizonyára erősebb, gazdagabb, vagy valamilyen olyan nyilvánvaló vagy rejtett előnye van, amire támaszkodva megengedi magának, hogy a másikat megsértse, kizsákmányolja, kihasználja, megalázza.

Emelkedett pillanatainkban olyan magasztosan fogalmazzuk meg a tényt, hogy napjainkban lelkiismereti és vallásszabadság van. Azonban engem ingerel egy kicsit ez a megfogalmazás, mert úgy lá-

tom, hogy lelkiismereti szabadság van, vallásszabadság van, de a lelkiismereti határok igencsak képlékenyek.

Vallásszabadság van. Első hivatalos törvényét 1568-ban fektették le, a hajdani tordai országgyűlés keretében. Unitárius történelmünk során rövid ideig voltunk valóban szabad vallásgyakorlók. Egészében véve hosszabb ideig voltunk üldözve és elnyomva vallásos meggyőződésünk miatt, mint szabadon. Napjainkban azonban elmondhatjuk, hogy az általános ortodox privilegizáció mellett, amit mindannyian eltűrünk, sőt igyekszünk elhallgatni, vallásszabadságnak örvendünk egyénileg és közösségileg egyaránt.

Olyan vallást gyakorolunk, amilyent éppen akarunk.

Világnézetem és hitem szerint a lelkiismeret és a vallás közös gyökérből táplálkozik. Isten ajándéka mindkettő, olyan ajándék, ami a legnemesebb teremtménnyé teszi a földön az embert. A vallásban lefektetett szabályok előírják a vallásos embernek, hogy mit szabad és mit nem szabad tennie. Nyilván ezek a szabályok a lelkiismeret szűrőjén mentek át, amikor megfogalmazódtak. Ezek a szabályok segítenek a vallásos embernek, hogy gátat szabjon a kísértésnek, hogy *a megtehetném, de nem teszem meg, mert nem engedi a lelkiismeretem, avagy tiltja a vallásom*, viszonyulásnál maradjon.

Ugyancsak a nyolcvanas években normára dolgoztunk a kollektívben és az állami gazdaságokban. Az erősek és a tapasztaltak hamarabb elvégezték a normát, mint a kezdők, avagy a gyengébbek. Megtörtént az is, hogy az erősek, a gonoszabbak, elvették a gyengébbek leszedett gyümölcsét, gabonáját és a maguk nevében adták be, hogy ők hamar végezhesse-

nek, a szerencsétlenek pedig kétszer annyit dolgoznak.

Az emberi nagyságba vetett hitemet azok az egyének tartották meg, akik az evangéliumi második mérőföldet is képesek voltak megtenni. Az erősek és tapasztaltak, akik miután saját normájukkal végeztek, jóindulatúan oda tudtak állni a kezdők vagy épp az idősebbek mellé, és segítették őket, hogy

a lemaradást behozzák, hogy a normájuk nekik is meglegyen.

Minden ember minden pillanatban megengedhetné magának, hogy embertelen legyen. Te is megengedhetné magadnak, hogy gonosz legyél azokkal szemben, akikkel együtt élsz és dolgozol. Ne tedd. Ha megtehetné a rosszat, de nem teszed meg, akkor vagy igazán jó ember.

Kórházlelkészi szolgálat

Buzogány Csoma Csilla
Sepsiszentgyörgy, 0742-512574

Katona Dénes
Székelyudvarhely, 0266-213100

Ferenczi Enikő
Kolozsvár, 0740-063767

Pavelka Attila
Marosvásárhely, 0746-234917

LÉLEKFONAL

Cselekedni az Úr akaratában

VASS KÁROLY

Lélekfonal címmel új rovatot indítunk, melyben a 2014 decemberében tartott székelyudvarhelyi zsinaton felszentelt 12 lelkészt kérjük fel arra, hogy ossza meg gondolatait arról a bibliai versről, mely hivatását meghatározza.

Már nem tudom, mikor kezdett érnem bennem, de egyszer csak ott volt. A sepsiszentgyörgyi segédlelkészi lakás konyhaajtájára ragasztottam egy lapot a jakabi idézettel. Az akkori segédlelkésszel leültünk, hosszasan néztük az írást, és még hosszabban elbeszélgettünk. Azóta mélyen bennem él az írás, és, ha arról kérdeznék, hogy melyik az a bibliai vers, amely vezet, hát ez az.

Az ember minden napja cselekedetek sorából tevődik össze, vannak olyanok, amelyeket rutinszerűen végzünk, és olyanok is, amelyekhez nem elegendők a beidegződések. Élet, tervek, lüktetések, kudarcok és sikerek, megannyi fogalom, amelyeket naponta választunk vagy ezekbe belekényyszerülünk. A lelkiállapotunk pedig sokszor attól függ, hogy „győztesként” avagy „vesztesként” kerülünk ki a játékból. Ebben a játékban, függetlenül attól, hogy győztesként vagy vesztesként nézünk szembe a mával, számomra mindig ott van a jakabi idézet.

Miért? Mert számomra a napi munkához, a holnapi tervekhez, az élethez elengedhetetlen alap-

gondolatok vannak benne megfogalmazva, az alábbiak szerint:

Tervek, álmok

Legyenek tervek, álmok, amelyek mozgatnak – ezek nélkül mintha rábíznánk magunkat a folyó erős sodrására, a „majd lesz valahogy”

„Ha az Úr akarja és élünk, ezt vagy azt fogjuk cselekedni.”

(Jak 4,15b)

gondolatára. Tűzön-vízen át kell-e ragaszkodni ezekhez az álmokhoz? Nem, ha van elég bölcsesség bennünk, hogy észrevegyük: az évtizedes álmok, tervek a mában már nem állják meg a helyüket, és a jövőben is bukásra vannak ítélve. Ha életünk, a közösségünk élete azt tükrözi, hogy változtatni kell elhatározásainkon, akkor miért ne?

Cselekvés

A holnapok a várakozásban buknak el. Pontosabban a semmittevő

várakozásban. Köztudomású, hogy a sült galamb – néhány egészen rendkívüli esetet leszámítva – nem repül. Cselekedni kell azért, hogy valami felépüljön. Jó kedvvel, igaz elhatározással és a többes szám tudatával. „...fogjuk cselekedni.” Nem egyedül, hanem együtt. Úgy gondolom, hogy az egyedül-álmodás és az egyedül való munka

elég nagy hiábavalóság, főleg akkor, amikor egy közösség életéről van szó. Még akkor is, ha van olyan munka (és itt a közösségben elvégzett munka a hangsúlyos), amit úgy gondolunk, hogy egyedül is (csak Én!) tökéletesen el tudunk végezni, érdemes segítséget kérni. Még a legbalgább is segíthet, ha mással nem, hát azzal, hogy megmutatja, hogyan nem szabad dolgozni. Az a közösség, amelyik megérti, hogy mi a célja a létezésének, és tud cselekedni e vízió tükrében, elnyomásban és szabadságban is élni tudó közösség lesz.

Hogy mennyire fontos a közösség, a kapcsolatok, az együtt cselekvés, már gyermekkoromban tudatosult bennem. Nem tudom, hogy mennyi idős lehettem, csak arra emlékszem, hogy nagyszüleim tömbháza előtt a fűben indiánost játszottunk. Vendég voltam a többi gyermek között. Egyszer csak ebédelni hívtak, én duzzogva mentem fel, mert úgy éreztem, hogy ezzel kiszakítottak abból a közösségből, amely engem, egy sebesült indiánt, éppen befogadni akart. Többször elmondtam az ebéd mellett, hogy többet nem kérek, mert nekem mennem kell „kapcsolatot ápolni”. A sokadik kanál leves után már mehettem, azonban addigra az eső szétkergette a gyermekeket, nem volt mit ápolni. Azóta tudom, hogy nem szabad elszalasztani az alkalmat arra, hogy kapcsolatainkat ápoljuk, együtt játsszunk.

Alázat

„Ha az Úr akarja...” Az egész bibliai versben, bár nincs kimondva, számomra benne van az ember aláztának a fontossága. Hiába vannak terveim, közösségem, akivel együtt tudok dolgozni, együtt ünnepeljük a megvalósításokat, ha nincs alázat bennem az iránt, aki akarta, hogy erőm és bölcsességem, lehetőségem legyen cselekedni.

Antoine de Saint-Exupéry a következőket fogalmazza meg az aláztatról: *„Értem már az alázt jelentését. Nem az önbecsmérlés, hanem a cselekvés vezérelve. Ha fel akarom oldozni magamat, és szerencsétlenségemért a sorsot hibáztatom, megadom magam a sorsnak. Ha az áru lást hozom fel mentségemül, az áru lást adom meg magam. De ha magamra vállalom a hibát, fenntartom magamnak emberhatalmat.”* Természetesen jól esik, ha

megdicsérnek, és elismerik a munkámat, azonban tudom, hogy az Úr nélkül, anélkül, hogy akarná az életet, az életemet, azt, hogy legyenek munkatársaim, nem tudnék dolgozni. Nincsenek különleges képességeim, de hálás vagyok azért az átlagosért, amit az Úr éltet bennem.

Nyilván lehet ezt a verset úgy is értelmezni, hogy az Úr vétőjogot gyakorol minden tervünk fölött, az ő engedélye nélkül nem tudunk terveinkből semmit sem megvalósítani. És helyén van ez az értelmezés is, bár olyan ellenérzések születhetnek bennünk, mintha folyamatos cenzúrának lennénk kitéve.

Hiszem, hogy van szabad akaratuk tervezni és cselekedni, azonban mindig azzal a tudattal és lelkesedéssel kell végeznünk dolgunkat, hogy amit elvégzünk, egy folyamatosan bővülő egésznek a része, melyet Isten tart egybe.

In memoriam Kerekes Árpád

„Ura így szólt hozzám: Jól van, jó és hű szolgálóm, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, menj be urad ünnepi lakomájára!” (Mt 25, 21)

E néhány sor néhai Kerekes Árpád, a Nagyváradi Unitárius Egyházközség gondnokának emlékét idézi, aki 1946. október 30-án született Erzsébetbányán, a család negyedik gyermekeként. Édesapját bányamérnöki munkája Sonkolyosra szólította, így a család Nagyváradra költözött. Középiskolai tanulmányait követően a Temesvári Építészeti Egyetem hallgatója lett. Mérnöki munkáját a váradi vízűgynél kezdte, majd a villanytelep alkalmazottjaként dolgozott egészen nyugdíjazásáig. Munkái közé tartozik hat olyan törpe vízerőmű tervezése és megépítésének felügyelete, amelyek Erdély áramellátásának biztosításához jelentős mértékben hozzájárulnak.

Mindannyian úgy ismerhettük őt, mint egy igazán jóindulatú, önzetlen embert, aki gyakran mások kéréseit önérdeke elé helyezte, emberi kapcsolatait, barátságait nagyra becsülte és megtartotta. Szenvedélye volt a természet felfedezése, és sokszor járta végig az Aranyos völgyét, ahol mindig megnyugvást talált. Békeszerető, szeretetteljes és szeretetre, tiszteltre méltó ember volt: sokkal inkább a tettek, mintsem a szavak embere. Tetteivel, lelkével volt az emberek szolgálatára. Jó és hű szolgálatot tett valahányszor lehetőség adódott rá.

Édesapja helyét föl váltva lett az egyházközség gondnoka, és e nagyvárosban alig maroknyi hitestvéreinek, egyházközségének 25 esztendeig volt vezetője, segítőtje, kísérője. A gyülekezetet szolgáló, egymást váltó öt lelkész mellett ő 25 évig folyamatosan jelen volt a közösség életében. Mikor kellett, és lehetőség volt rá, tervezett, segített, dolgozott, küzdött, akkor is,

amikor az egyházközség szolgáló lelkipásztor nélkül volt. Fölvállalta a közös élet terheit, de Isten jóvoltából ennek áldásait, örömeit is megízlelhette.

2014. december 5-én adta vissza lelkét Teremtőnknek, de a gyászban is hálát adunk Istennek az ő életéért, és megköszönjük, hogy a jóban sokszor szűkölködő világunknak része volt a maga nyugalmaival, kedvességével, a maga jó szándékával.

Hálások vagyunk a közösség tagjaiként, hogy hű volt ehhez a kis gyülekezethez, hű volt ezen a kevésen, hű volt a maga hosszúnak tűnő, mégis kevésen érzett, tartott 68 életévén keresztül.

Hiszük, hogy a Gondviselő Isten így fogadta lelkét vissza: *„Jól van, jó és hű szolgálóm, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután...”* Ott pihen az örök életben, a Mindenható kebelén.

Emléke legyen áldott, pihenése csendes.

MOLNÁR IMOLA

Emlékezés

VIDA ZSOMBOR

• November 9-én az alsóbaldogfalvi közösség megemlékezett az első világháború idején a faluból besorozott katonákról. E magasztos pillanatra a *Székelyföld Kapuja Egyesület* szinte egy évet készült, hiszen a 85 éve állított emlékmű, amely a falu központjában található, az idők folyamán megrongálódott.

Az egyesület célul tűzte ki, hogy a világháború kitörésének 100. évfordulójára méltóbb körülményeket teremtsen az emlékmű köré. Gyűjtést szervezett, melynek kettős célja volt: egyfelől a faluból gyűljön össze a szükséges pénzalap, másfelől az összefogás keresése, a falu „erejének” a felmérése volt, és bizonyítása annak, hogyha tiszteljük a múltat, akkor van jövőnk is.

Összesen 177 család adományozott – hosszú lenne felsorolni a neveket, a teljes névsor megtekinthető az unitárius és a református egyházközségek lelkészi hivatalaiban. A szükséges pénzalap így teljes egészében a falu lakóinak adománya. Folytatódott a munka és az egyeztetések, hogy ki és milyen ütemben végzi el a felújítási munkálatokat. A tervezett munkafolyamatok már meghaladták a faluban lakó szakemberek teherbírását. Egy székelykeresztúri építési céggel kötött az egyesület „szerződést”. Amikor az egyesület két megbízottja előadta Demeter Zsolt cégvezetőnek a tervet, ő nagyon készségesen és nagyon segítőkészen fogadta. Pár napon belül letezt egy elfogadható és kivitelezhető tervet a képzeletbeli asztalra, amely szerint: az emlékmű teljes betontalpatát feltörik, elszállítják, és olyan alapot öntenek helyében, ami már az új építészeti eljárások fényében történik. Az új kerítést készítő Zsigmond Zoltán az öntési folyamatoknál biztosította, hogy a kerítésoszlopok megfelelően legyenek behelyezve, hogy a ké-

sőbbiekben ne legyen gond. Így leírva alig pár sor, ám egy egész hetet vett igénybe, az eredmény pedig kitűnő lett. A polgármesteri

Pálffy Tamás Szabolcs felvétele

hivatal is kivette a részét a munkafolyamatból, engedélyezte, hogy 2 méterrel megnöveljék az emlékmű alapterületét. Ezt a munkafolyamatot már önkéntes munkával végezte el az egyesület, zöldövezetet is kialakítottak az emlékmű körül. Az elesett katonák nevét is újrafestették, és a teljes emlékművet letakarították, nemcsak a portól, de a mohától is.

Lassan közeledett a nagy nap, amikor ökumenikus istentisztelettel összekötött megemlékezést szervezett az egyesület. Az ünnepi istentiszteleten László Lehel református lelképásztor és Vida Rozália unitárius lelkész szolgált. Majd az egyesület nevében Bartos László nyugalmazott történelemtanár üdvözlő beszédében nemcsak a jelent látta a jelenlévőkkel, ha-

nem a múltól is képet formált, hiszen egy kis kitérővel az I. világháború eseményeit is ecsetelte az előadó. Majd őt követte Gálfalvi Gábor nyugalmazott igazgató-tanító, aki az emlékmű alkotójáról, Palló Jánosról és az emlékmű történetéről tartott előadást. *Irodalmi összeállítás* címmel Gagyai Ilka Gyöngyi és Székely Tiboldi Anikó magyar szakos tanárnők munkája nyomán a falu fiataljai lepték meg a jelenlévőket, nemcsak a kissé eltérő előadásmóddal, de a háborúban elesett katonák nevének felolvasásával is. Őket egy fiatal rockegyüttes, a Kőkemény Süti követte, akik unitárius ifjúsági énekeket énekeltek. Az emlékműnél az alsóbaldogfalvi vegyes énekkar katonadalokat énekelt, és négy fiatal fúvós ezen alkalomra írt indulókat adott elő. Az áldás után három koszorút helyeztek az emlékműre a Palló család, az önkormányzat és a szervező egyesület nevében.

Az ünnepséget szeretetvendégség zárta a helyi kultúrotthonban.

Lehetne úgy is indítani egy újságcikket, hogy *gondolatok*, nem? De mi lesz azután... Sokat gondolkodtam, hogy hogyan is „mesélem” el azt a történetet, ami oda vezetett, hogy az alsóbaldogfalvi világháborús emlékmű megújult. Talán egy egyszerű szomszédok közti beszélgetéssel indulhatna a történet, amikor csak beszélgetés szintjén, de azt mondjuk, hogy akármikor van X összegem a központban található emlékmű felújítására. Talán itt indult az akarat és az összefogás olyan folyamata, ami – hála Istennek – kitartott a végkifejletig.

Őszintén megköszönöm mindenkinek, aki anyagilag, munkájával, idejével és tehetségével hozzájárult ahhoz, hogy most büszkén tekinthessünk a megújult emlékműre.

Műemlék-helyreállítás az Aranyos mentén

A várfalvi gyülekezet egyházunk egyik legértékesebb középkori műemléktemplomának tornyát, az aranyosrákosi közösség szintén középkori eredetű, a 17. században átépített templomát javította meg szakszerű munkával az elmúlt időszakban. Eközben másfajta érték megőrzésére is vállalkozott a két közösség: a papi kert bejárataként szolgáló 18. századi hagyományos aranyosszéki fedeles kapukat is felújították. A műemlékeket bemutató, illetve a munkák folyamatát ismertető leírás mellett a szerző Furu Árpád megszólaltatta az aranyosrákosi templom javítási munkálatait végző és a két kaput felújító szakembert, Váló Attilát. Gadó Károly aranyosrákosi gondnokot Bálint Róbert Zoltán kérdezte a munkálatokról.

Aranyosrákos – templom-helyreállítás

Aranyosrákos temploma egyike a türelmi rendelet után átépített 17. századi templomoknak, messziről felismerhető elnyújtott, barokkosan ívelt toronysisakjáról. Kiemelten értékes 18. századi, kidei Sipos Dávid műhelyében készült faragott, reneszánsz, indás szószéke. 17. századi kazettás mennyezetének sajnos csak néhány, másodlagosan beépített töredéke maradt fenn.

Mint minden templomban Aranyosrákoson is gondot jelent a felszívódó talajnedvesség, melynek hatását növelte a templom körüli feltöltődött talajsínt, az el nem vezetett esővízcsatornák. Tovább növelte a falak nedvességét a templom korábbi javításaikor felkerült belső és külső cementes vakolat, a belső cementpadlók. Szintén sajnálatos beavatkozás volt a templomtorny polisztirén szige-

teléssel és díszvakolattal való felújítása, mely, azon túl, hogy tönkretette a torony vakolatdíszítéseit, párkányzatait, teljesen lezárja a falak szellőzését.

2014-ben a közösség elhatározta a templom tetőszerkezetének és feltáskásodott vakolatainak javítását. Szükséges volt a tetőtér szentélyzáródása fölötti részének javítása. Cserélni és javítani kellett az árbocfa és a szarufák egyes csomópontjait, és átrakták a cserepeket. A templom falairól és lábataráról leverték a cementes vakolatrétegeket, majd ezeket mészalapú vakolatokkal helyettesítették. A nagyobb repedéseknél összeszötték a falazatot. Ezek elsősorban a harántfalakon, a torony és a hajó találkozásánál és a szentély záródásánál voltak jelentősek. Megtörtént a külső és belső vakolatjavítás és meszelés is. A templom javítása az első lépése annak a folyamatnak, mely eredményeképpen a templom megszabadulhat a nem megfelelő anyagokkal és módszerekkel történő beavatkozásoktól, csökkenhet a falak nedvesedése, mely folyamatnak feltehetően a jövőben része lehet az értékes építészeti részleteknek a helyreállítása is.

Várfalva – templomtorny helyreállítása

Várfalva unitárius temploma egyike az egyház és az erdélyi magyarság rejtőzködő kincseinek. A középkori Magyar Királyság egyik erdélyi vármegyéjének székhelyét képező Torda vára és a lábánál kialakult település temploma, java-részt még feltáratlan Árpád-kori

kőrészleteivel, és a templom körüli temető régészeti leleteivel korai történelmünkre vonatkozóan még sok kérdésre választ adhat. A 17–19. század közötti periódusban a várfalvi közösség folyamatosan bővítette, szépítette templomát. A 20. század Várfalva unitárius temploma számára is a stagnálás, értékvesztés időszaka volt, a gyülekezet hozzájárult a kiemelten értékes festett kazettás mennyezetnek az EMKE gyűjteményébe való szállításához, mely az államosítást követően, többek között a kedei mennyezettel együtt a kolozsvári néprajzi múzeum raktárába került. A sorozatos javítások során a templombelső jellegét esztétikai és műemléki szempontokat figyelembe nem vevő beavatkozások is károsították, a jelenlegi gázbefűjős fűtésrendszer ipari jellege és égéstermékei egyaránt zavaróak, a nagyméretű és számos népművészeti faragott elem pedig a templombelső egyszerű puritán stílusával nincs összhangban.

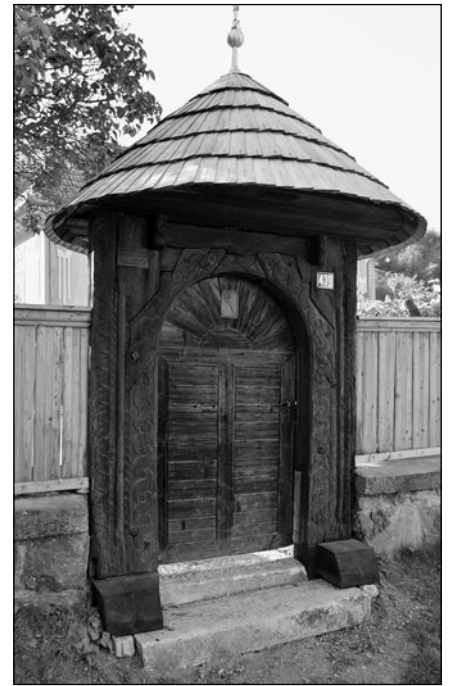
A Várfalvi Unitárius Egyház-köztség az elmúlt években döntött arról, hogy az anyagi lehetőségekkel összhangban lépésről lépésre haladva helyreállítja a templomot. Megértették, hogy egy ilyen kiemelt jelentőségű műemléképület helyreállítására csak szakszerűen és a törvényi keretek betartása mellett szabad vállalkozni. Vállalkozásukat a fokozatosság és az egyensúly elve mentén végzik, lépésről lépésre haladnak a templom tervezéséhez szükséges dokumentációk beszerzésével. Elkészült a templom pontos építészeti felmérése, elkezdődött a művészettörténeti értékek feltárása és az ehhez kapcsolódó tanulmányok elkészítése. Első lépcsőben a torony javítására készült el a terv és az engedély, így a munka 2013 nyarán sikeresen elkészült. Leverték a templom jégverés által károsított, feltáskásodott vakolatát, a lábazati rész cementes vakolatrétegeit és a toronybejáró betonjárdáját. A javítások kizárólag meszhabarccsal készültek. A munkálatok során a

torony falán egy nagyméretű 19. századi felirat töredékét is sikerült szakszerűen feltárni és konzerválni. A templomrestaurálás folytatása érdekében az egyházköztség folytatja a pályázást.

Papi kertek kapui

Az aranyosszéki porták faragott, fedeles utcaajtói a vidék jellegzetes építészeti elemei, melyek értékére néprajzkutatók és építészek egyaránt felhívták a figyelmet. A faragott kiskapuk Kalotaszegtől, vidékünkön keresztül a Kis-Küküllő és Nyárad mentéig mindenhol a faragott cinteremkapuk mintájára terjedtek el. Várfalván és Aranyosrákoson az unitárius papi kert bejárataként maradt fenn két kiemelten értékes 18. századi kapu.

Az aranyosrákosi unitárius papi kert kiskapuja 1764-ben készült. Felirata: „1764 24DIK MARTY”. Félkörös záródását kialakító, faszegekkel rögzített könyökfái szintén jelentős méretűek. A sasok mintáit kiemeléssel hozták

Aranyosrákosi kapu (1764)

létre. Külső szélein egymásra csúsztatott félkörökből kialakított, mérművet idéző ívsor látható. Beljebb két sor farkasfog közötti, ferde rovátkából kialakított fonat van, melynek felső végződését tulipán díszíti. Az ajtó nyílását geometrikus, félkörös-körös szerkesztésű,

Mitől másak egy műemléképület javítási munkálatai, mint a szokványos építőipari feladatok?

Műemléképület javításánál nem használunk cementet, mert az ártalmas, ezért ahol cementvakolat van, eltávolítjuk. A régi templomok a sok cement miatt vizesek. Az emberek azt hiszik, hogy gyenge a vakolat, ezért jó erős cementtel kijavítják. Pedig a felszívott víz miatt táskásodik fel. A cementtől csak még vizesebb lesz. A másik nagy különbség, hogy nehéz előre felbecsülni a munkálatot, mert mindig van meglepetés. Sok az előre nem látható apró pluszfeladat.

Váló Attila torockói szakember

Mi volt a feladat Aranyosrákoson?

A rákosi templomnál ki kellett cserélni a tető árbocfájának egy részét. Megerősítettük a szaru-fákat is. A templom falairól levertük a cementes lábazatot, kijavítottuk a falakat, majd lemeszeltük körbe, kívül belül a temp-

lomot. Meg kellett erősíteni a padokat is. Kibontottuk a szószerű becementezett lépcsőit, majd kifügáztuk őket. Hidasi kőből kőport készítettünk, és ezt mésszel kevertük. Az orgona mögötti falon összeszöttük a repedéseket. Együttal összeszöttük a parókia kőfalán is a repedéseket. Restauráltuk a papi kert kapuját.

Kaptak e segítséget a helyiektől?

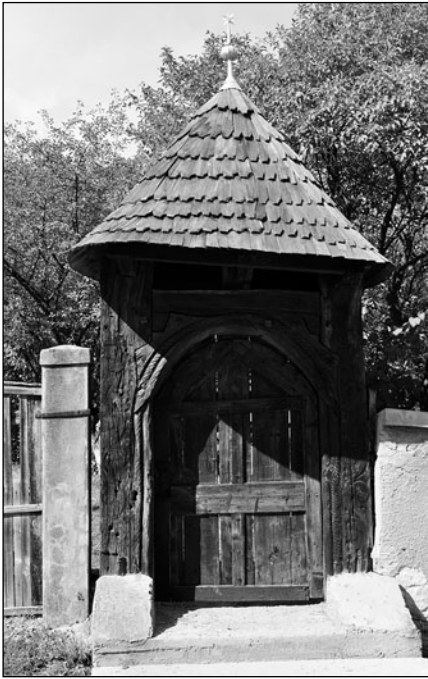
Volt néhány közmunka, de ami a legfontosabb, hogy nagy szerencsénk volt Rákoson a gondnokkal, ő minden nap ott volt, segített az anyagbeszerzésben és szállításban, fát és követ is hozott.

Mióta dolgozik a csapat helyreállításban?

2000-től. Részt vettünk egy szakmai képzésen, amit a Transylvania Trust Alapítvány szervezett, és ahol angliai mesterek tanítottak. Azóta sok ház-helyreállításban dolgozunk Torockón, de máshol is.

Hasznos volt a szakképzés?

Igen, felnyitotta a szemünk. Sok mindent mi is tudtunk, de jó volt, hogy az angolok mindent elmagyaráztak, hangsúlyt fektetve a régi épületek javítására. Megváltoztatta a szemléletünket, azóta másként nézünk a régire, próbálunk vigyázni az értékekre. De ha az ember odafigyel, minden munkával tanul valamit. Saját hibáinkból is tanulunk. Sokat számít a gyakorlat.

A 18. századi várfalvi kapu

látványos, nagyméretű, szintén fonatot idéző minta szegélyezi. Az ajtó lapja leveles, félkörös záródásában sugaras kiképzésű, a kúp alakú fedelet zöldre festett fémlemezrel borították.

A 18. század derekáról származó várfalvi papi kert kiskapuja fél-

körös záródását nagyméretű, minden oldalán ívesre faragott, négy-négy faszeggel rögzített könyökfák határolják. A feliratos szemöldökfát három-három faszeggel rögzítették. Kalászfonatos díszítése a teljes nyílást szegélyezi, a sasok külső felületén indás mintát faragtak oly módon, hogy a minta melletti fafelületet mélyítették. A latin nyelvű szemöldökfelirat utal az állítás idejére: „PROCURAVIT CURATOR ECCLAE ANDREAS PALFI IUNIOR”. (Egy 1742-ből származó felirat „ANDREAS PALFI SENIOR”-t említi, egy másik, 1768-ból származó emléktábla szintén Pálfi András kurátor idejében készült.) Ajtólapjának belső síkját, függőleges deszkáit a külső felület famezőkre osztott fakerete merevítí. Kúpos fedelét zsindelellyel fedték.

A kapuk helyreállítására mindkét településen konfirmációi adománytétel teremtette meg a lehetőséget. A munkálatokat Várfalván 2013-ban, Aranyosrákoson 2014-ben végezte el a műemlék-helyreállításra szakosodott torockói mester, Váló Attila csapata. A ka-

puk saszait megtisztították és lenolajjal védőkezelték. A könyökfák csapolásait újra rögzítették, beállították, a hiányzó faszegeket pótolták. A rákosi kapu saszái alsó fele teljesen kikorhadt, itt szükséges volt ezek eltávolítása, és a földbe ásott mintegy méteres hosszúságú részek és a talpfák új anyaggal való cseréje. Mindkét kaputetőt újrászindelyezték, a tetőszerkezeteket javították, a korhadt fedélelemeket is cserélték. A rákosi kapun a saszakdíszt is torockói bádigos (Tóbis Lehel) által készített új darabra cserélték. Aranyosrákoson a gondnok támogatásával a kőlépcső lapjait is kicserélték.

A helyreállított kapuk jó példái a feledésbe merült örökséértékek újrafelfedezésének. Reméljük, hogy az immár gondozott külalakú patinás, faragott oszlopok történeti üzenete eléggé hangos lesz ahhoz, hogy az egyes telkek bejáratát képező hagyományos kapuk a jövőben ne váljanak tűzifává, hanem hozzájárulhassanak a hagyományos faluképhez.

FURU ÁRPÁD

Gádó Károly aranyosrákosi gondnok

tavaly került sor a templom külső és belső meszelésével együtt. Váló Attila torockói mesterember vállalta el a munkát. Jó volt együtt dolgozni, mert a szerződött munkán túl is sokat segítettek: a paplakon a repedéseket kijavították, a szószéknél a kőlépcsőt. Elmentünk Székelyhidasra, hoztunk követ, vágta, javította. Rengeteg aprólékos, türelmet igénylő munka volt.

Milyen nehézségek adódtak? Hogyan kapcsolódott a munkába a közösség?

Hogyan kezdődött a nagyméretű javítás?

6-7 évvel ezelőtt. A torony nagyon rossz állapotban volt. Esett a fejünkbe a vakolat, jöttek le darabok, a téglák látszottak. Először annak fogtunk neki. Akkor még szakirányítás nélkül, környékbeli vállalkozóval végeztettük a munkálatokat. Aztán jött a tető egy része. A földem félkörívére már csak a

Olyan dolgokat is el kellett végezni, amiknek hasznát az emberek elsőre nem értették. A fal melletti betonréteg például magába szívta a vizet. Le kellett verni, még akkor is, ha látszólag nem tűnt szükségesnek. Amikor leverődött, látszott, hogy alatta zöld volt a kő. A mérnök úr megmagyarázta: Olyan, mint a hátizsák, ha megázik, a te hátadat is áztatja. Fél napig tartott, amíg a betont felszedtük. Közmunkára akkor volt szükség, amikor a betont le kellett verni, a törmelékkel elhordani. Akkor jöttek rendesen segídezni.

Hála Istennek, sikerült szinte mindent elvégezni. Őszre még tiszteletes urunk is lett. Amikor a lelkész bemutatkozott, még javítatlan volt a paplak. Mire két hétre rá megérkezett, sikerült rendbe rakni azt is a polgármesteri hivatal jó időben jött segítségével.

A 18. századi kapu felújításával értéket mentettek. Ki kezdeményezte a feljavítást?

Barabás Zsolt beszolgáló lelkész javaslatára a konfirmálók ajánlották, hogy saját költségükön a várfalvi mintára feljavíttatják a kaput. Szó szót hozott, s a templomot javító mesterember vállalta a munkát. A szükséges anyag is kikerült: fa, kő, ami kellett. A mérnök úr tanácsolta, hogy állítsuk vissza a zsindelellyel tetőt. Szép lett. Büszkék lehetünk rá.

Közösségépítő advent Déván

Rendkívül hasznos és kellemes rendezvénysorozattal lepte meg advent alkalmával Koppándi-Benczédi Zoltán dévai unitárius lelkész a Hunyad megyei magyarságot. Advent minden szombatján és vasárnapján különböző témájú közösségi összejövetelt szervezett az unitárius parókián. Nemcsak unitáriusoknak, hanem minden felekezetű magyarnak, nemcsak dévainak, hanem a tágabb Hunyad megyei közösségnek.

Kún-Gazda Gergely, a dévai Téglás iskola pedagógusa (amúgy református lelkész) Károli Gáspárról tartott előadást, László Anna nyugalmazott – római ka-

Enikő kolozsvári unitárius lelkész és mentálhigiénés szakértő előadásából kiderült, hogy a családon belüli kommunikációs problémák feloldása sem mindig egyszerű, a szülők és gyerekek (főleg kamaszok) érdeklődése, életritmusa és elvárásai gyakran erősen eltérőek, s ezt az internet tovább fokozza.

Nemcsak előadásokkal kényeztették el a minden alkalommal szép számban összegyűlt közösséget, de gyakorlati bemutatókkal is. Máté László, a Téglás iskola pedagógusa az ünnepi asztal elkészítésének alapelemeit mutatta be, Csatlós Zsófia tanítónő pedig a hagyományos erdélyi karácsonyi gasztronómiát, elméletileg is, és finom falatok és ünnepi sütemények

tolikus – vallástanárnő pedig az advent vallástörténeti jelentőségéről, illetve a magyar irodalom vallásos verseiről. Roppant érdekesnek bizonyult Koppándi Botond (a házigazda-főszervező bátyja) kolozsvári teológiai tanár közösségépítésről szóló, torockószentgyörgyi unitárius lelkészi tapasztalatával alátámasztott előadása. A közösségépítés az erdélyi magyarság egyik legjelentősebb kihívása, amellyel az egyházak ugyanúgy szembesülnek, mint a politikum, az oktatási intézmények vagy a civilszervezetek. Hogyan lehetne megmozgatni, a közösség aktív tagjaivá tenni a közömbösek, közösségi életből visszahúzódók egyre népesebb táborát? Az előadásból kiderült, hogy a feladat nehéz ugyan, de világos célok megfogalmazásával, önbizalommal és kitartással korántsem megoldhatatlan. Talán a kommunikáción is múlik? Ferenczi

közös elkészítése révén is. Koppándi-Benczédi Ildikó tiszteletesasszony a karácsonyi díszletek, ajándékok és egyéb művészi tárgyak elkészítésére tanította az egybegyűlteket.

Az ünnepi hangulatot leginkább az adventi koszorú gyertyáinak meggyújtása biztosította, a jókedvet pedig a szeretetvendégség és a szabad beszélgetések. A rendezvényt a Bethlen Gábor Alapítvány támogatta.

Számos korábbi általa szervezett rendezvény után (koncertek, sportrendezvények, magyar-napi előadások, testvérgyülekezeti kapcsolatok stb.), Koppándi-Benczédi Zoltán ismét jelesre vizsgázott közösségépítésből az ökumenikus jellegű magyar adventi rendezvénysorozattal, jegyezték meg a résztvevők, cseppet sem tévedve.

CHIRMICIU ANDRÁS

Aranyosrákosi szilveszter

Gyülekezetünkben fontosnak éreztük, hogy a közös istentiszteletek, a hétköznapi együttlétek mellett legyen olyan alkalom is, amikor a zene, tánc formál közösséggé. Ezért egyházközségünk szilveszteri bált szervezett a helyi kultúrotthonban, ahol szeretettel fogadtunk kicsit és nagyot, unitáriust és más felekezetűt, aranyosrákosit és vendéget is.

Az élőzene összehozott és mulattatott fiatal és időset egyaránt. Sütöttünk, főztünk, hozta mindenkinek a batyuját, együtt teremtettünk olyan alkalmat,

amely a közösség megerősödésére szolgált. Voltak olyanok – nem csak helybeliek –, akik nem tudtak részt venni a mulatságon, de érezték, hogy az ilyen alkalmakat támogatni kell, ezért adakozó kedvvel mellettünk voltak. Illesse őket köszönet azokkal együtt, akik munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy mindez megvalósuljon.

Az éjféλι harangszót hallgatva az imádság, a tűzijáték, majd himnuszaink szárnyain léptünk át az új esztendőbe azzal a kívánsággal, hogy Isten a jövőben is kísérjen áldásával.

VASS KÁROLY

SZERETETSZOLGÁLAT

Adventi segélyakciók Erdélyben és Magyarországon

Az adventi hetekben a Gondviselés Segélyszervezet – partnerszervezeteivel és önkénteseivel együttműködve – számottevő segélyakciókat szervezett.

Évek óta közösen szervezett adománygyűjtésünk folytatásaként a **Gondviselés Segélyszervezet**, a kolozsvári **János Zsigmond Unitárius Kollégium**, az **Unitárius Óvoda**, az **Unitárius Bölcsőde**, a **Kolozsvár–Belvárosi Unitárius Egyházközség**, valamint az **Erdély Mentőcsoport** elsősorban a diákok szüleitől és az egyházközség tagjaitól gyűjtött adományokat. A segélycsomagok alapját a felajánlott tartós élelmiszerek, tisztálkodási szerek, játékok, tan-

szerek, téli lábbelik és más természetbeni adományok képezték. Ennek kiegészítéseként a Gondviselés Segélyszervezet és az Erdély Mentőcsoport további élelmiszereket vásárolt – a Bethlen Gábor Alap, a Culina Nostra bisztró, a Konviktus Kft., a Mediterran Rom Kft., a Geiger Kft. és más támogatók jóvoltából. Az Unitárius Óvoda gyermekei advent harmadik vasárnapján a kolozsvár–belvárosi unitárius templomban jótékonyági előadást mutattak be, aminek perseyes adományait szintén e célra ajánlották fel. A természetbeni adományokat és a megvásárolt élelmiszereket a segélyezett családok összetételének megfelelően csoportosítottuk. A csomagok házhoz szállítására 2014. december 21–22-én került sor **Kolozsváron és Aranyosszéken. Az adományokból mindösszesen 110 rászoruló családhoz jutott, amelyek összlétszáma 300 személy (családtag).**

A **Gondviselés Segélyszervezet magyarországi tagozata** 2014 adventjében két fővárosi CBA-áruházban szervezett sikeres adománygyűjtést. A Flórián-téri és a hegyvidéki bevásárló-központokban három délután szervezett gyűjtés mintegy 600 000 forint összértékű élelmiszer, édesség, tisztítószeres és más természetbeni adomány felajánlását eredményezte. Mindebből tartalmas segélycsomagokat lehetett összeállítani, amelyeket **40 rászoruló családhoz juttattunk el a követke-**

ző településekre: Budapest, Vásárosnamény, Kocsord, Füzeggyarmat, Tiszabő, Hajdúszoboszló és Máriapócs.

A fentiekben ismertetett adventi segélyakciók előkészítésében és kivitelezésében Erdélyben és Magyarországon közel félszáz önkéntes vett részt. Külön értékeljük, hogy önkéntes munkatársainak egyharmada nem unitárius felekezetűként vett részt a Magyar Unitárius Egyház égisze alatt zajló segélyakciókban. A Gondviselés Segélyszervezet elnöksége ezúton is köszöni fáradozásukat, akárcsak partnerszervezeteink eredményes együttműködését, valamint a jó szívrű adományozók felajánlásait.

A segélyakciókról készült **szemléltető képek** és **videóriport** a Gondviselés Segélyszervezet honlapján (www.gondviseles.org) és közösségi oldalán (*Facebook*) is elérhetőek.

A GONDVISELÉS
SEGÉLYSZERVEZET ELNÖKSÉGE

az élő hit írott tükré

**Tartsa szem előtt a vallást!
Fizessen elő
az Unitárius Közlönyre!**

Felhívás előfizetésre

Az Unitárius Közlöny a 2015-ös esztendőben is havi rendszerességgel jelentkezik.

Ára:

- egész évre előfizetők számára **24 lej** (2 lej/példány);
- szabadárúsításban: **2,50 lej/példány** (12 példány ára 30 lej).

Előfizetni a helyi egyházközségek lelkesi hivatalában lehet, a lap túlsó oldalán található előfizetési szelvényen.

Határidő: 2015. január 31.

Előfizetőink között 3 db 100 lej értékű egyházi kiadványcsomagot sorsolunk ki.

Az Unitarcoop Alapítvány közösségszolgálatáról

A marosvásárhelyi Unitarcoop Alapítvány immár 18 éve a nehéz helyzetben élő idős személyek életminőségének javítását tekinti kiemelt feladatának, amit különböző szociális és kulturális programjai által valósít meg.

Szociális területen az alapítvány egyik legfontosabb tevékenysége a – szakhatóságok által is akkreditált – *otthoni idősgondozás*. Ennek keretében több mint félszáz Maros és Hargita megyei idős személy otthonában, az egyéni szükségletekhez igazodva nyújtja a következő szolgáltatásokat: takarítás, ágyneműk és ruhák mosása, főzés, bevásárlás, orvoshoz kísérés; adminisztratív segítségnyújtás (gyógyszerbeszerzés, kapcsolattartás az egészségügyi szakellátással, számlák kifizetése, más ügyintézés); lelki támasz nyújtása (közösségi programok szervezése, kulturális eseményeken való csoportos részvétel, egyéni beszélgetések és mentálhigiénés szaktanácsadás) által. Mindezek mellett élelmiszer-csomagban részesítik a nehéz anyagi körülmények között élő idős személyeket. 2014-ben a programba fiatal önkénteseket is bevontak, akik hazaszállították a csomagot és elbeszélgettek a magányos idős emberekkel.

Az *egészségügyi segédeszközök kölcsönzése* az egyik legrégebbi és legfontosabb szolgáltatás, hiszen olyan nélkülözhetetlen segédeszközök kölcsönzésére van lehetőség, melyek beszerzése komoly anyagi terhet jelentene a rászoruló családoknak. A felsorolt tevékenységeket szociális munkás, szakképzett idősgondozó, valamint önkéntesek végzik.

Az alapítvány másik fontos tevékenysége közösségfejlesztési és kulturális téren valósul meg. Az alapítvány idősklubot és hagyományőrző programokat működtet. 2014-ben Kányádi Sándor költőt 85. születésnapja alkalmából köszöntötte az irodalmi csoport Székelyudvarhelyen. A verses összeállítást később előadták Kolozsváron és Marosvásárhelyen is.

Az alapítvány hangsúlyt fektet a hagyományok őrzésére és átadására is. A kézimunkakör célja a régi kézműves-foglalkozások (hímzés, szövés, bútorfestés,

gyöngyfűzés) újraélesztése és azok átadása a fiatalabb korosztálynak. A nemzedékek találkozása és az idősök közös alkotó együttléte során a kapcsolatok meghittekké válnak, így a közösségi hovatartozás érzése is erősödik. A klubtevékenységeken született kézimunkákat különböző vásárokon állítottuk ki: a Marosvásárhelyi Forgatagon, a Civil Szervezetek Vásárán, a Marosvásárhelyi Kézműves Napokon, a városnapok alkalmával és a karácsonyi vásáron. Hagyományőrző tevékenységeink az elmúlt évben bővültek, hiszen a Néprajzi Múzeummal kötött szerződésünk értelmében partnerként működtünk közre a Múzeumok éjszakáján, a Mikházán tartott Római és Reneszánsz Fesztiválon, valamint a Vakáció a múzeumban elnevezésű programban. Mindezen tevékenységeket a Bethlen Gábor Alap, a Gondviselés Segélyszervezet, a Communitas Alapítvány, Marosvásárhely önkormányzata és Maros megye önkormányzata támogatja – a két marosvásárhelyi unitárius egyházközösség folyamatos segítsége mellett.

Befejezésül a gondviselő Isten áldását kívánjuk idős embertársaink életére, ugyanakkor munkánkhoz erőt kérünk, hogy szűkülő anyagi lehetőségeink között továbbra is eredményesen tevékenykedhessünk a rászorulókért. Hálás szívvel köszönetet mondunk a bennünk bízó és minket támogató személyeknek, akik megbecsülik munkánkat, és akik erkölcsileg, anyagilag is segítenek minket.

GERGELY ORSOLYA

Előfizetési szelvény

Egész évre megrendelem az Unitárius Közlönyt:

Név .....
Település .....
Cím .....

Amennyiben a településen nincs lelkészi hivatal, az előfizetési szelvényt kérjük a szerkesztőség postacímére elküldeni.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY SZERKESZTŐSÉGE:
400105 Cluj-Napoca,
B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.

**Boldog új esztendőt
kíván minden Olvasónak
az Unitárius Közlöny
szerkesztősége**

NŐK VILÁGA

Újévi köszöntő

Mottó: „Hogy boldog lehess, három kincset keress: higgy, remélj, szeress!”

Kedves Nőtestvéreim!

A karácsony üzenete, a béke és a szeretet még itt van a szívünkben, amikor átlépjük az új esztendő küszöbét. Szeretnénk, ha minél tovább tartana ez az ünnepi hangulat, hiszen minden nap szükségünk van a karácsony hordozta szeretet iránymutatására. Erre az iránymutatásra igyekeztünk figyelni az elmúlt év során is. Az új év elején visszanézünk az elmúlt esztendőre, felidézünk a kellemes, együtt töltött percek, a megosztott tapasztalatokat. Több nőszövetség életében új, lelkesedéssel végzett, szép megvalósítások születtek, amelyek mindannyiunk számára példaértékűek. Nagyon sok tudással és lelki élménnyel gazdagodtunk a színvonalas vezetőképzések alkalmain. Ebben az új évben is tervezünk két hasonlóan sikeres képzést tartani. Öröm tölti el lelkünket, ha a körüi találkozók vagy a Konferencia élményeit elevenítjük fel. Minden ilyen találkozás egy-egy újabb lehetőség az egymásra figyelésre, a tanulásra, a szeretet megélésére. Reményeim szerint eb-

ben az évben sikerül minden egyházkörbe eljutnom a nőszövetségi körüi közgyűlések szépen megszervezett összejöveteleire.

Gyakran eszünkbe juthat ezekben a napokban, hogy bizonyára ez az esztendő is tartogat számunkra megoldásra váró, erőnket próbára tevő feladatokat. Ilyenkor a Gondviselésbe vetett hit és remény kell legyen számunkra az az erőforrás, amely átsegít a nehézségeken. Szívünk leghőbb vágya a szeretet és béke. Ez a szeretet és béke, amiről mindannyian áhítunk, jelen van szívünkben, és megéléséhez csak egy pillanatnyi figyelem, ráhangolódás szükséges. Csak annyi, hogy a mindennapok szintjén is arra a jó érzésre tudjunk figyelni, amikor megszületik szívünkben a hála, hogy élünk, és láthatjuk a szívárvány színeit, hallhatjuk a zene csodás hangjait, amikor szeretteink keze arcunkat simogatja, vagy amikor gyermekünk kimondja: Szeretlek! A világ tele van csodákkal, csak észre kell vennünk őket! Élünk hát ezekkel az áldott lehetőségekkel, és tegyük szebbé magunk körül azt a kis világot, amelyet lelkünkkel körülölelhetünk. Ha így élünk, a Szeretet életünk állandó része lesz.

Sok szeretettel kívánok minden unitárius nőszövetségnek, és nő-

Olvasóink figyelmébe!

A Nők Világa 2015-ben is négy alkalommal jelenik meg: húsvétra, nyáron, ősszel, valamint karácsonyra.

Előfizetés egy évre a négy lapszámra (postaköltséggel együtt): 15 lej. Szabadárúsításban egy példány ára (postaköltség nélkül): 2,5 lej.

Előfizetni a körüi nőszövetségi elnökök vagy az egyházközségek közvetítésével lehet, illetve személyes úton Asztalos Klára UNOSZ-titkárnál is.

Előfizetési határidő:

2015. február 15.

Villámposta:

klariasz@yahoo.com

Telefon: 0740-685087

Ha szeretné rendszeresen olvasni a Nők Világát, kérjük, fizessen elő idejében!

testvéreimnek Istentől megáldott, békés és eredményekben gazdag, boldog új esztendőt!

DIMÉNY CSILLA JÚLIA

Gyergyószentmiklósi bibliaórák

A Szentírás az élet könyve, benne olyan igazságokra lelhetünk, amelyek életünket gazdagíthatják. Ezért, hogy a ködös, hideg gyergyószentmiklósi esténkbe egy kis fényt, meleget lopjunk, kéthetente csütörtök este találkozunk, hogy tanulmányozzuk a Szentírást, a kérdéseinkre választ találjunk, és egymás tapasztalatait, megélt élményeit által bölcsőbbek legyünk.

A bibliaóra számunkra az az alkalom, amikor a hétköznapi rohanás után kicsit megállunk, a bibli-

ai igazságokon elgondolkodunk, s ezáltal rácsodálkozunk az élet adta lehetőségekre. A bibliai történeteken keresztül magunkkal, a mindennapok nehézségeivel és örömeivel eltöltött emberrel találkozunk, és e találkozásból hisszük, hogy új gyümölcs terem, amely lelkünk éhségét oltja.

A bibliai történetek azért csodásak, mert mindig új üzenetet tudunk bennük felfedezni, minden embernek mást mondanak, sőt az egyes történetek az egyén számára élete különböző életszakaszai-ban más és más tanulságot, üzenetet rejtenek magukban. Azért is

érdekesek a mi bibliaóráink, mert nemcsak a szentírási történettel, a tanítással gazdagodhatunk, hanem egymástól is tanulhatunk azáltal, hogy saját meglátásainkat, élményeinket, érzéseinket elmondjuk. Bibliaóráink jó alkalmak arra is, hogy egymást jobban megismerjük, hogy rálássunk azokra a terhekre, amiket felebarátaink napoként cipelnek, és megcsodáljuk örömeiket. Így erősíteni, bátorítani, biztatni, vigasztalni tudunk és segíteni egymást, hogy általunk is épüljön Isten országa.

November 20-án, első alkalommal, az egyik jól ismert jézusi pél-

dázattal, a tékozló fiú történetével foglalkoztunk. Nagyon jó beszélgetés kerekedett belőle. Nem féltünk elmondani, hogy kik vagyunk: a kisebbik vagy a nagyobbik fiú, hogy hányszor éreztük magunkat az apa szerepében, hányszor nem tudtuk kinyújtani ölelő karunkat annak, aki bizalmunkat, szerete-

tünket eltékozolta, hányszor voltunk Istennek a tékozló fiai, pedig Ő nap, mint nap hazavárt minket.

A következő alkalommal adventi készülésünkben az imáról, imádságainkról, imaszokásainkról és kiemelten a Miatyánkról beszélgettünk. Sokunknak ez az első hallott és megtanult imádsága,

imaélménye. S mivel naponként elimádkozzuk, fontos tudnunk, hogy Jézus miért ezeket a gondolatokat fűzte össze, és tanította, hogy ezek szerint imádkozzunk.

Reméljük, hogy még sok hasonló szép bibliaórák alkalmunk lesz az új esztendőben is!

TŐKÉS-BENCZE ZSUZSÁNNA

IFJÚSÁGI OLDAL

A KID az Év Egylete

Sokszor kérték már, hogy meséljük el, miről is szól az Év Egylete. Igazából most is meg tudnánk tölteni hosszú oldalakat, részletezve minden pillanatot, de akkor sem lehetne visszaadni élethűen azt, amiről ez a vetélkedő szólt. Mivel talán a legfontosabb az egészben az volt, hogy a feladatokon keresztül az egyletesek fejlethetetlen élményekre tegyenek szert, ezért hadd beszéljünk inkább hangulatról, mint tényekről, hisz talán a vetélkedő hangulata az, ami mindenkit elvarázsol.

Harmadik éve keressük az Év Egyletét. Bár ez a vetélkedő kicsit sajátosabb a megszokott tehetségkutatóknál. Itt nem az számít, ki a legnépszerűbb vagy legszerethetőbb. Itt az a fontos, hogy csapatként mit sikerül kihozni egymásból. A feladatok mindenkinek adottak, és ezeket kell a legjobb tudásuk szerint teljesíteni a csapatoknak. Persze sosem elég a szó szerinti tökéletes teljesítés. Mindig a saját történetek beépítése, a saját értelmezés, a humor, az ötletesség volt, amitől a pontok az egekig szökhettek.

Bölon és Székelykeresztúr után 2014-ben a Korondi Ifjúsági Egylet (KID) lett az Év Egylete. Azután, hogy egy évevel korábban egyetlen ponttal lettek a másodikok a székelykeresztúriak mögött, ez alkalommal megmutatták, hogy az apróságok nem szegik kedvüket, hogy ők nem a díjért küzdenek, hanem szórakoznak a feladatok elkészítésekor, hogy igenis lehet minden egyéb program mellett vetélkedni, és abban magukat jól érezni.

Már említettük, hogy a feladatokban nincsen jó vagy rossz megoldás, hiszen nem konkrét válaszokat keresünk, hanem csapatmunkát és ötleteket. Így indultunk egy mesés és színes bemutatkozó készítéssel a nagy díj fele. Áprilisban a húsvétra készülve a helyi ünnepi sajátosságokra voltunk kíváncsiak. Sokan felkeresték az idősebbeket, hogy tőlük tanuljanak, felelevenítettek régi, kihalt szokásokat, és sokan bevállalták, hogy a hagyományok szemléltetése végett inkább nyakig vizesek lesznek, de nem ellenkeznek a vödör vízzel való öntözködésnek. Ezek után hosszú listát kaptak a csapatok, melynek alapján 28 képet kellett

készíteniük. A témák igen csak egyszerűek voltak, de mindenki maga értelmezhetette és küldhette be. Volt így szó szerinti értelmezés, gyönyörű képes megfogalmazás, és néha ennek a kettőnek olyan szintű ötvözése, hogy csak csodálkoztunk, hogyan is születik ez meg valaki fejében.

Ezek után szinte pihenésképp jött az új feladat, amikor is egyletes, ODFIE-s csodanyaralást kellett bemutatni egy videóban. A feladat persze meg volt nehezítve kötelező elemekkel, de mindenki könnyedén vette az akadályt, és mi, a zsűri, tanácstalanul álltunk, hogy melyikre fizessünk be. A konferencián a Tündér Ilona völgyében együtt vetélkedtünk ismét, de az idén nem ez volt a döntő. Rengeteg pontot lehetett szerezni, fel is borult az addigi sorrend, de még mindig hátra volt két újabb feladat. Az egyikben saját dalokat kellett szerezni és előadni, természetesen az Év Egylete témában. A másik feladat meg már hangolt a dévai díjkiosztóra: a híres tordai országgyűlés festményét kellett újrajátszani (lásd képünket), valamint Dávid Ferenc üzenetét megírni a mai egyletesek számára.

Bár rövidebb volt a vetélkedő, mint az elmúlt években, épp olyan izgalmas volt. Izgalmas a zsűrinek, a csapatoknak és annak, aki végig követte. Lehet, hogy már nem akkora újdonság, mint első évben volt, de az érzés végig kitart, és amikor egy újabb Év Egyletét avatunk, az a pillanat örökre bevésődik az emlékeztünkbe. Korond megérdemelte az idej koronát. Büsz-

kén harcolt, és kiemelkedő bizonyosságát tette annak, hogy egyletesnek igazából akkor jó lenni, ha mindent kipróbálsz, és közben jól érzed magad. És ha három év után még nem lenne tiszta mindenkinek: mi épp ezt díjazzuk. A kitartást, a jókedvet és a közös munkát. Korond már tudja, milyen érzés. Most már őket is úgy ismeri a történelem, mint az Év Egylete. És ez lemoshatatlan és örök. Gratulálunk, KID. Megcsináltátok, és mi nem is lehetnénk büszkébbek rátok!

Helyezések:
Az Év Egylete – KID, Korond
2. hely: Újszékelyi Ifjúsági Egylet (ÚIE)
3. hely: Szentháromsági Ifjúsági Egylet (SZIE)
Gyémánt bátorság díj – Tordai Ifjúsági Egylet
Arany hangjegy díj – Homoródszentpáli Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (HOSZDFIE)

AZ ÉV EGYLETE ZSÚRIJE

Hitértelmező, ahogyan mi szeretjük...

„A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom, és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés.” (Zsid. 11,1)

Kedves Fiatalok!

Bizonyára mindannyian megtanultátok konfirmálásotok alkalmával, hogy mi a hit. A hit bizalom Istenben, mely által gyermeki kapcsolatot teremtünk Istennel, Gondviselő Atyánkkal. Ez egy olyan bizalom, amely erőt ad a zsúfolt hétköznaphoz, erőt, hogy barátságokat köthessünk, erőt egy vizsgáláshoz, erőt a nehéz pillanatokban.

Van egy szerény kis rendezvényünk, a hitértelmező hétvége. Ez az a rendezvény, ahol a télre hangolódva, a természettel együtt mindenki elcsendesül, amikor mindenki átgondolja az elmúlt évét, megáll röpke három napra, elcsendesedik, és megpróbálja megfogalmazni azt a bizalmat, amit ő érez. A hitértelmezővel azt a bizalmat szeretnénk erősíteni Bennetek, amellyel kapcsolatot teremtünk a Jóistennel.

Ezen a hétvégén megpróbálunk olyan vetélkedőket, gyertyafényes beszélgetéseket, önismereti játékokat nyújtani, amelyek megmutatják Nektek, hogy milyen jó fiatalnak lenni, milyen jó fiatalosan értelmezni a hitet, milyen jó olyan barátságokat kötni, amelyek erősek, s meghatározzák életünk egyes pillanatait.

Sokunknak ez jelenti az igazi kikapcsolódást. Egy más kezét fogva mesélhetünk magunkról, érzéseinkről, s legőszintébb énünket kimutathatjuk. Tudjuk mindannyian azt, annak az Y generációnak vagyunk a tagjai, mely a technika újabb és újabb vívmányait már könnyed természetességgel kezeli, de ez a generáció másképp éli meg a bizalmat az Istennel, azt a bizalmat, amelyet nem látunk, de érezzük, hogy itt van velünk, itt a szívünkben. A mai generáció vágyódik a lelkeség felé, a vallás megélésre, egy különleges bizalomra. Ez a bizalom a mai fiatal életében egy baráti kapcsolat a Jóistennel, tiszta, önzetlen barátság. Ez tulajdonképpen az Y generáció számára a hit.

Célunk az, hogy egy olyan hétvégét biztosítsunk Nektek, amelyben a rég nem látott barátok újra egymásra találhatnak, s új arcok, hangok vésik be magukat emlékezetünkbe közös beszélgetések, szeretetteljes mosolyok, s hatalmas ölelések nyújtanak egy olyan lelki táplálékot, amely feltölt, s boldogabbá teszi sablonos életünket. Ezen a hétvégén Te vagy a téma, ezen a hétvégén megerősödsz, elkezdted egy kicsit másnak, egy kicsit szebbnek látni a körülötted levő világot.

Idén november 28–30. között Homoródszentmártonban került sor a Hitértelmező hétvégére az ODFIE szervezésében. A rendezvényen félszáz résztvevő volt. Jövőre talán Te is kedvet érzel, hogy részt vegyél.

DÉNES ERZSÉBET

Örömmese, örömnep, ODFIE-gála

„Egyedem-begyedem... gyere velem, te! Te, te! Jer, kedves e hely. Neve egylet egyetem. Kend ne nevesse ezen, eme remek helyen ezer s ezer egyed lett egyletben felnevelt, megnevelt rendes ember.”

Talán ezek a szavak foglalják össze legjobban mindazt, ami a 2014-es évet az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet szempontjából jelentőssé tette. Az év során volt műhelytábor, Versmondó- és Népdal-énekző-verseny, Mamut-körút, gyermektáborok, képviselő Tusványoson, SegédKezek kalácatábor, Színjátészó találkozók, Ifjúsági Konferencia, ökológiai napok, hitértelmező hétvége, küldöttgyűlés és választ-

mányi ülések, egyházköri találkozók, konfirmandus találkozók és még sorolhatnám...

Tudod, kedves Olvasó, ezeket a rendezvényeket mind az ODFIE (is) szervezte, és ezeken mind számos egyletes vett részt. Az ODFIE-gálán, melyre 2014. december 12-én került sor Kolozsváron, rengeteg kéz emelkedett a levegőbe, jelezve hogy tulajdonosaik részt vettek a felsorolt rendezvényeken. Jó volt látni, hogy a szemekben minden egyes esemény hallatán felcsillant „valami”, és az a „valami” a válasz arra a kérdésre is, hogy: *Te miért egyletezel?*

A gálán levetített meglepetés-videóban erre a kérdésre kaptunk válaszokat, amelyek viccesek, komolyak, hosszúak, rövidek, meglepőek, nyilvánvalóak

voltak, de egy dolog közös volt: mind-mind szívből jöttek.

Én azért egyletezem, mert az egy vagány dolog... Mert a vallásban megtaláljuk a szórakozást... Mert az ODFIE egy nagy család, ahová mindig szívesen jövök, és ahol mindig örömmel fogadnak. Mert ez nem csak egy család, hanem egy egész élet... Mert rengeteg mindent tanultam az egyletes évek alatt... Mert ez egy életforma... Mert különleges érzés tölt el, ha ebben a közösségben vagyok és minden egyes ember megismerése által többé váltam... Mert egy második otthon ad... Mert imádom és nagyon jó! Mert az egylet az jó... Mert jó a társaság és a rendezvények... Mert azt az érzést, amit itt megkapok, máshol nem kapom meg.

A válaszokból kitűnik, nehéz megmagyarázni, hogy miért szeret mindenki egyletezni, ám egy biztos: bár megmagyarázhatatlan, a legszebb dolog az életben.

A rendezvényen, melyen mintegy 120 személy vett részt, ünnepelhettünk mindazért a sok szépért, amit ebben az évben sikerült elérnünk, mindazért, amit átélhettünk, ami feledhetetlenné tette ezt az évet, és azért, hogy egyletesek lehetünk.

A székelykeresztúriak előadása

Az ODFIE-gálát emlékezetessé tette a székelykeresztúri Berde Mózes Unitárius Gimnázium színjátzó csapatának színvonalas előadása (Janne Teller *Semmi* című írását Lakatos Sándor lelkész-vallásnár rendezte színre), a pusztinai Timaru Carina népdalelőadása, a kolozsvári Farkas Anna versmondása, az 5 éve egyletezőknek járó ODFIE-medálok átadásának meghitt pillanata, valamint az ODFIE-családfára újonnan felkerült egyletesek öröme a fényképeik látán a közös falon.

Mindezek után a kolozsvári Kerék csárdában fogyaszthattuk el az ünnepi vacsorát, hogy majd elegendő energiával, igaz barátokkal és a Score együttesel ünnepelhessünk reggelig. Köszönjük az ODFIE-nek, hogy ismét boldogan, emlékezetesen és szeretetben zárhattunk le egy évet, és ezáltal lelkesedéssel indíthatjuk a 2015-ös forradalmi évet is.

„Gyermekek, emberek egyem meg lelketek. Legyen ezer meg ezer kedves egyletes évetek, nevésetek, szeresetek. Evetke legyen veletek.”

BAROTHI BRIGITTA

Gyűjtsd be!

Egy kis izgalmas utazásra hívlak. Nem lesz rövid, de annál érdekesebb. Nyugi, nem kell túracipő sem, és erőt is csak nagyon keveset kell majd kifejtened. Igazi egyletes utazás lesz, vagyis szórakozva érhetesz el a végére. Nem kell mást tenned, csak minden hónapba lapozz ide, az Unitárius Közlöny utolsó két oldalára, és keresd a képeket. Olvasgasd a rólad és neked szóló írásokat, és legfőképpen keresd a kivágható képeinket. Mint alább is láthatjátok, minden hó-

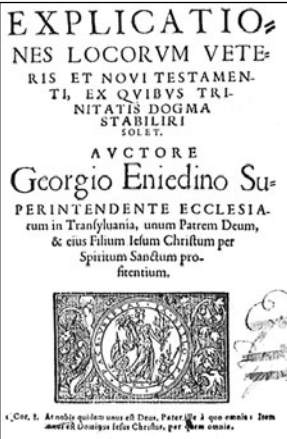
napban hozunk egy képet egy-egy élménnyel, amelyet muszáj átélned, ha egyletes vagy.

Gyűjtsd össze az összeset, majd év végén küldd be hozzánk, hisz a kitartásért cserébe meglepetés vár. Egy egyedi, utánozhatatlan és páratlan egyletes melegítőfelsőt (anorákot) sorsolunk ki azok között, akik az összes élményes képet beküldik. Ez nem egy szokásos egyletes póló. Ilyen senki másnak nincs.

Ugye, megéri velünk tartani, Közlönnyel olvasni, és élményekkel gazdagodni?! Kövess minket, hogy

Te lehess a szerencsés! Te hányat éltél át ezekből az élményekből?!

		Tersánszky Józsi Jenő regénye	Tanít	Ezt a nyelvet is beszélte a püspök	60 perc	Ütemesen kattog	Állandóság	Ütlegel	Dalbetét az operában	Vöröses-barna
	Ebben a városban volt pap és tanár									
	Nemes emberi tulajdonság									
	Szobát tisztára kiséper									
	Társ és könyv jelzője				Zsabó része! Szalonnát főz			Ausztria autójele A szélein volt!		A III. unitárius püspök volt
	Kálium vegyjele		Természetes Névelő						Egye! Folyékonnyá váló	
	Ebben a városban született a püspök	Forma-1-es versenyző (Fernando)	Lapos edény	Mutató névmás	Éjfélig Kén vegyjele	Tony ... angol énekes E napi				
Orosz női név						Falusi Amália Megtörtént dolog			Kettős mássalhangzó Fakad	
Megszégyenít					Madridi fociklub Strázsál			A sivatag hajója Messzi csapata, röviden		
Rezeg a háló a meccsen				Kisfiú neve Szénhidrogén-féle			Lankad Becézett Emília			
Nagynap része!		Nagy tó Amerikában Táplál				Híres lép volt Svéd aprópénz				
Ténnyel kapcsolatos					Blokk A sós víz is ez			Kutyafajta Biztatás		
Daloló					Sír Részben leejt!		Meleg Francia város			Ipszilón Talán
A fagy vége!	Bent bent! Vasút			Farmermárka A máj terméle		Mindig ez van Ősvezér volt			Prímszám fordítva ... Ben, londoni óra	
Napszak			Szigligeti személyneve Lám			Étkezdeféle Angol úr, röviden				
Német és olasz autójel		Após Észak, röviden			Lemotollált fonal Origó					
	Itt is tanult a püspök, Itália mellett								Negyed négy!	

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: Demeter Sándor Lóránd főszerkesztő, Bálint Róbert Zoltán szerkesztő, Márkó László médiareferens

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó), Gergely Noémi (ifjúsági oldal), Szombatfalvi József (honlap).
Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós
Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9. tel./fax: (0)264-593236/(0)264-595927
kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlony.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Szabó Zoltán**. A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület, Simon Ferenc**, tel.: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgyhó előtti hónap 20-a. Kéziratokat nem őrünk meg, és nem küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre visszaküldünk. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

„...szolgálj az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből...” (5Móz 10,12)

2014. december 5-én és 6-án ülésezett a Magyar Unitárius Egyház Főtanácsa és Zsinata – Andorkó Attila és Molnár Lehel felvételei

Bálint Benczédi Ferenc püspök (Kolozsvár), **Barothi Brigitta** egyetemi hallgató (Kolozsvár–Nagyajta), **Chirmiciu András** újságíró (Déva), **Dénes Erzsébet** teológiai hallgató (Kolozsvár–Homoródszentpál), **Dimény Csilla Júlia** UNOSZ-elnök (Alsófelsőszenmihály), **Forrai Tibor** tanár (Homoródszentpál), **Furu Árpád** műemlékvédelmi szakmérnök (Kolozsvár), **Gergely Orsolya** szociális munkás (Marosvásárhely), **Molnár Imola** lelkész (Nagyvárad), **Székely Kinga Réka** hitéletfejlesztési és missziói előadó-tanácsos (Homoródszentpéter), **Tőkés-Bence Zsuzsánna** gyakorló segédlelkész (Gyergyószentmiklós), **Vass Károly** lelkész (Aranyosrákos), **Vida Zsombor** (Alsóboldogfalva)